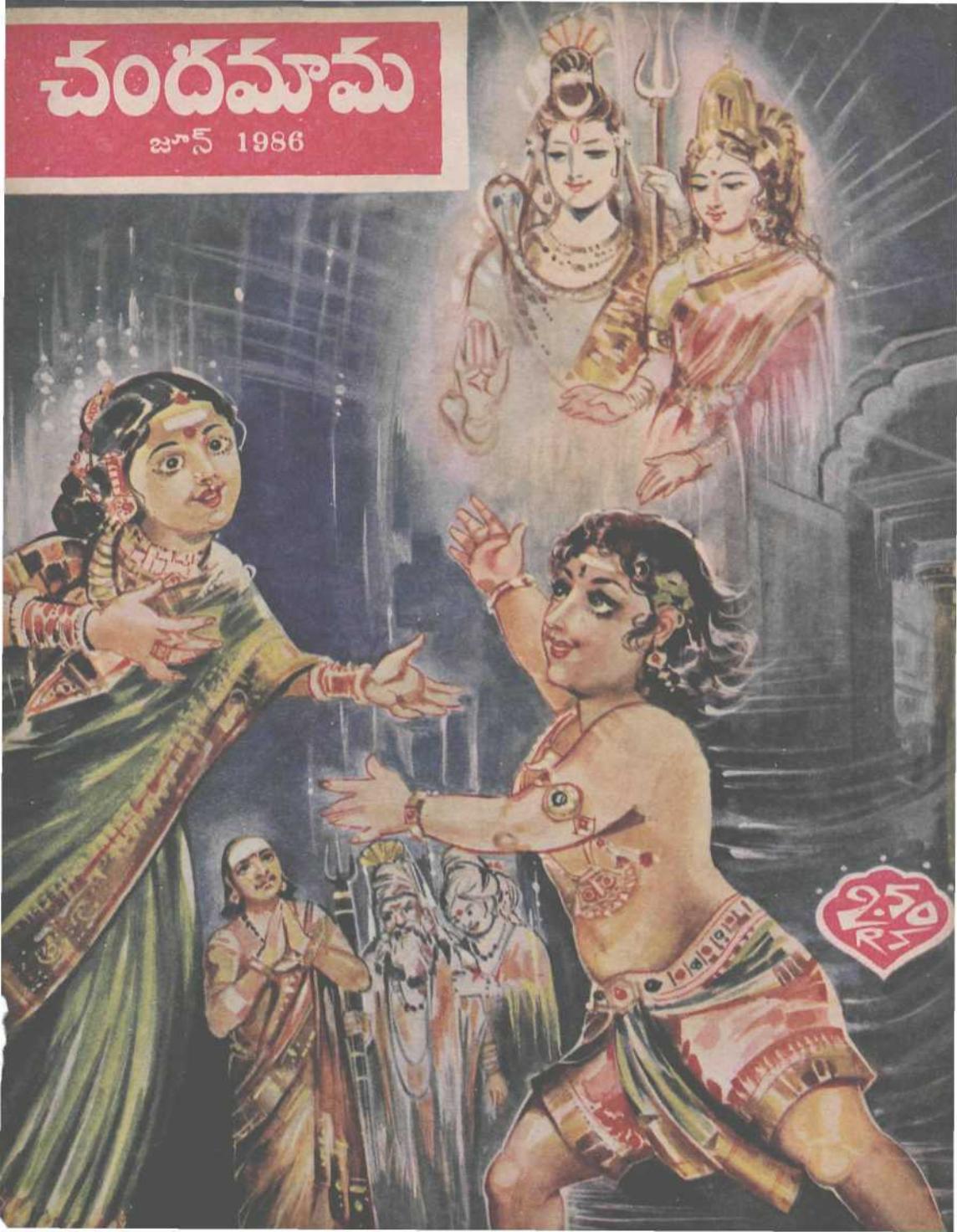

చందులు

జూన్ 1986

250
R-

ప్రాణ లోకములో
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణ లోకములో ఈ నీటికి అంచులు
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణ లోకములో ఈ నీటికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణికి ప్రాణికి ఉండిని.
ప్రాణికి ప్రాణికి ఉండిని.

ప్రాణ లోకములో
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

ప్రాణికి ప్రాణికి ఉండిని!
ప్రాణికి ప్రాణికి ఉండిని!

**FEVI
GUM**

సరిదినిషేఖ గాన్

ఫెవిగం లోకములో
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

సిద్ధిత్వ పూర్వ ప్రాప్తి.

సిద్ధిత్వ పూర్వ ప్రాప్తి.

సిద్ధిత్వ పూర్వ ప్రాప్తి.

ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.
ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.
ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.
ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.
ప్రాణికి ప్రాణికి
ఎల్లప్పటిను ఉండిని.

మళ్ళీ మళ్ళీ ఇరిగి చూస్తారు జనం
సూపర్ రిన్ టో తల్లతల్లాడే
ఆ తెల్లదనం

సూపర్ రిన్ టో తల్లతల్లాడే తెలుపు
మరే ఇతర దిఱ్గంద్ విళ్ళ రేదా నార్ కంటే తెలుపు

Double Offer From NP

1

Free! Colourful dry transfers with
every pack of

**DUBBLE
BUBBLE GUM**

DEMAND FROM THE DEALER:

A colourful dry transfer picture of an attractive cartoon character

HOW TO USE THE DRY TRANSFER

* No ironing

1. Remove the paper backing. Keep the transfer face upwards pressed flat on any surface you please.
2. Rub quickly and lightly, starting from the top and working your way down.
3. Pull the sheet back. Lo! and behold! The picture is transferred.

2

Take a big breath and blow it!

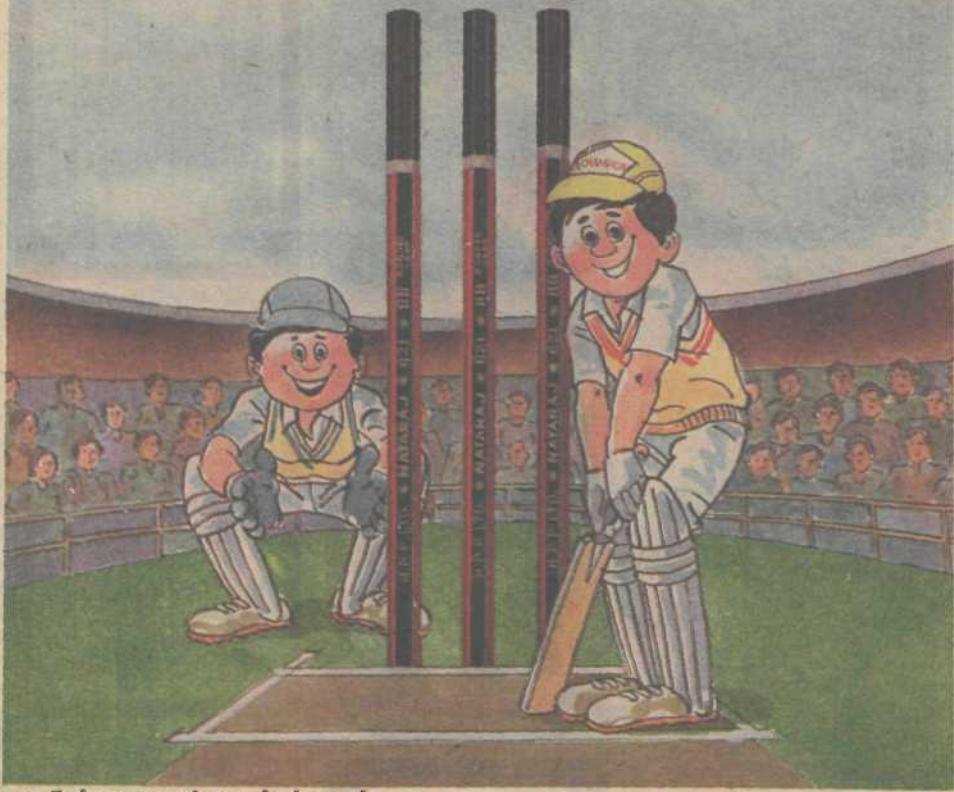

**HURRY!
LUCKY
OFFER
OPEN FOR
LIMITED
PERIOD**

QUICK!

Collect your balloon on the spot from the dealer
in exchange of Dubbleyum New Lucky Coupon.

రాతలో విజేత నటరాజ్ పెనీల్

నటరాజ్ లో రాయడంలో మళ్ళీ వేరు. ఇదే,
నటరాజ్ పెనీలును ఎప్పుకునే వారందరి
మనస్తలోని మాట. అవును మరి. నటరాజ్ ఎంతో
చక్కగా రాప్పంది. నువ్వుగా, నల్గా, నువ్వుగా,
ముక్క విరగకుండా. అందుకే నటరాజ్, అ
రకానికి పెందిన మరే ఇతర పెనీలుకన్నె ఎత్తువ
కాలం మన్నుతుంది. ర్ఘుమ్ముని రాష్ట్రా పోతుంది.

రకరకం
రంగురంగుల
ధన్యవాద
అశ్చింది

నటరాజ్ పెనీల్

ఆలువు లేకుండా రాస్తుంది, అభిక కాలం వస్తుపది.
ఉత్కృష్ట ఉత్కృష్ట విర్మా తల

హిందుస్తాన్ పెనీల్ టైప్స్ రిమిట్, హంమా 400 001.

ನೂಕೆ ಲೈವ್ ರೈಂಗ್
ಪುಸ್ತಕಾಂದಿ
ಅಥವಿಕಿಂಚಂಡಿ
ಲಗ್ಗಿ ಹಿಂಣಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ
ನಿಂಹಿಂಣಿ

PARLE
Melody
Chocolate Toffs

PARLE
Poppins

PARLE
Gluco

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

NAME _____
CLASS _____ DIV. _____
SUBJECT _____
SCHOOL _____

“రిగల్ ఉంటే
కలత లేదిక !”

“సూపర్ కాంతులు వెదజల్లి
నేను సూపర్ పవర్ రిగల్ నే
విశ్వసిన్నాను”

“ఎందుకంటే నూపర్ పవర్ రిగల్
పొంగి పొరలే సురుగు: బటలపు గల్లిగా
అంటి పెట్టుకొని ఉన్న మురికిని కూడా
నిర్మాల్చించి ప్రకాశపంతముగా ఉతక
గలదు.”

సూపర్ పవర్
రిగల్
ఉండ్చుంటే సంబు

శయ్యార్చార్ట
షై వాల్టె

నోటి దుర్వాసన పోగొట్టుకోండి. దంతక్కయాన్ని ఎదుర్కోండి.

మిమిటుంబంలోని వారికి కోల్జెట్ రక్షణ చక్కాన్ని ఇవ్వండి!

ప్రముఖ తప్పకుండా కోల్జెట్ ని వారపంలో మీ కుమింబంలోని
వారి నోటి శాసన పురుషగా, తాజగా ఉంటుంది, వారి పశ్చి యైక దృఢంగా,
ఆరోగ్యిగ్యిగా ఉంటాయి. కోల్జెట్ రక్షణ పత్రం చేసేది అదే,
వారికి ఇయన్నిరం అంచుచే.

మీరు చట్ట తోమితున్న ప్రతిపారీ, కోల్జెట్ యొక్క
నమ్మకమైన చొస్కులా చేసిది-చూచడంలాగా.

మీ చట్ట తో యిరుక్కిపోయిన అచ్చరిషు
పునర్కలో దుర్వాసన, దంతక్కయం కలిగించే
మాడ్యూలిషన్ పెరుగుకొండి.

కోల్జెట్ లోని ఐర్మెటిక్యూర్లుని శక్తిగల పరగ
లోపలికి కొండ్రుంపించి, అక్కిల గల దుర్వాసన
కలిగించే అచ్చరిషు పునర్కలో, దంతక్కయాన్ని
కలిగించే మాడ్యూలిషన్ కొండ్రుంచి.

కోల్జెట్ కమ్పెన్టు, డాంటిస్ట్ లాక మించుకొనును,
కాకా క్ర్యాస్, డాంటిస్ట్ కు దృఢత్వాను,
అంగ్యులిషన్ పట్టుగు.

ఫోటోసం చేసిన పర్మాక్ ప్రతిపారీ మీ కుమింబంలో వారంలో
కోల్జెట్ తో చట్ట తోమితున్నానుని కుపటిఱుకోండి.

వోట దుర్వాసన పోగొట్టుకోండి. దంతక్కయాన్ని ఎదుర్కోండి.
వారి కోల్జెట్ రక్షణ ప్రాణి యవ్వుగు.

దిని తూర్పు
మిమిటుంబంలోని వీంకెలలో నచ్చుతుంది!

చండమామ

వంప్రాపకుడు : ' చ క్ర పా ణ '

నంచాలకుడు : నా గి ర ద్రి

ఈ నెల బెతాళకథ [" ఈర్దకు ఫలితం "] కు అధారం, లక్ష్మిగాయత్రి రచన. మనిషి సంఘజీవి. ఆ కారణం వల్ల, అతడి జీవన విధానాన్ని, అతడి ప్రవర్తనతోపాటు తోటివాళ్ళ ప్రవర్తన కూడా తీర్చి దిద్దుతుంది. "మల్లప్ప ఉపాయం" అన్న కథలో, ఈ వాస్తవం చక్కగా నిరూపించబడింది.

అమరవాణి

రహా కీవిటం చైన్, వరాళ్ళ ప్రాణికి ఉత్సవేక,

వన్నిఖతే వరం క్యాగో, వినారే వియకే నతి.

[జ్ఞాని అఱున వారు—పరోపకారం కోనం, తన నంపదైనా, ప్రాణాన్నయినా క్యాగం చేయిచానికి వెనుకాడు. ఎందుచేత నంటి, అని ఎప్పటికైనా నశించేవే అన్న నత్యం అతనికి తెలుపు.]

నంపుట 78

జూన్ '86

నంచిక 6

విడ్ ప్రష్ట : 2-50

..

సంవత్సర చండా : 30-00

మీచు లంబిష్టువ్వుం!
క్లియర్సిల్ మెరువు

కొత్త క్లియర్సిల్ పశ్యు
ఎక్కువగా చెరిన నుంచెల్చి లీనేసి, మీకిష్టుంది
తేల్చును, మెరువుదల ముఖ వర్ధన్ను

ఈ కిందినీ వఱ్ణించడానికి డాక్టర్ డావ్స్ దీప్యా క్లియర్సిల్ పశ్యు క్లియర్సిల్ పశ్యు అనే పేరు ఉంది. పంచాంగాల యాది మిగిల వాళ్లుగ ఇదు—
యా కొత్త క్లియర్సిల్ పశ్యు! గం చెంచినే పుస్పించేన పశ్యగ,
పోచి ఉండుత, చంట్టునీ రీతి అంచుతం పంచాల కాగంచుది—
ఉంచుతంచూ యాది పీ ఉండుతి పంచించి ఎంతో హీర చేపురిక.

అదించుకి, రిస్టిగం ప్రైజ్కెల్సున వచ్చాలా, తిమ్మింపు,
సమ్మిలించుణ పుగ, మి ఎక్కుంచేది నువ్వు రెండ్రాంస కార్బురైటుగం
చ పెంచును చేపి కుంచు ముఖురుటున కింగ్ కర్గిపొరీంది గనవ.
ఎంతో యాది పీ ఉండుత పంచించుతున్నా, అంతి పీంగా, అది పొగ
సుంచిపెస్సుమా రేసంగూ డాఫ్టాండుంది. అంతి పురు క్లియర్సిల్ పీరుచు అంచు!

కొత్త క్లియర్సిల్ పశ్యు—వర్ధుంలేపి బశ్యు పోలేశ్యు ఉచువు

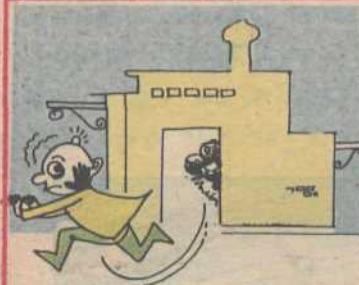
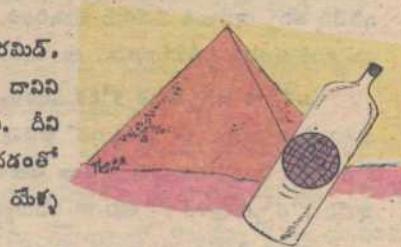
చందులు కబ్బట్ట

పోర్టోలో రాజుమహార్త

దొన్నార్ సోల్ని అనే అమెరికా దేశపుడు — ప్రోపోర్డర్. రాజుమహార్త చంటి కాథవనాన్ని విర్యందానికి వ్రయల్చిస్తున్నారు. వ్రష్టిరం యెటా ఏ కొండరు అమెరికా పౌరులకు మాత్రమే మన దేశంలోని రాజుమహార్త సంపర్యందానికి హించుతున్నది. అదే ప్రోపోర్డర్ ఉన్నట్టయికే ఒక్కాది మంది చూడానికి అందురాటర్ ఉండండపే, అందుకే అదిక వ్యాయంకే, ఈ తపన విర్యాజానికి హుసుసున్నట్టు అయిన చెబుతున్నారు:

పిరవింట్రుయుగు నాటి వాయువు

దాదాపు 4,000 సంవత్సరాల నాడు విర్యందానిన చియోవ్వు విరమల, అడుగు భాగాలర్ నిఱవడన్న వాయుషుషు సీసాంలర్ కి ఏంచి, దావి ఐపరికోదిందానికి కొండరు విట్టాన వేత్తల హుసుసున్నారు. దిని ద్వారా భూమి అంపర్చగంలోని వాతావరణాన్ని తెలుసుకోవడంలో పొటు, ప్రాచీన ఈషిష్ట దేశపుడు—చియావైన వస్తువును యొక్క తరణది ఎలా తద్వారచేవారో గ్రహించవడుని భావిస్తున్నారు.

స్త్రీలు మాత్రమే!

పొది అరేబియాల్ స్త్రీల మాత్రమే వచ్చేనే ఒక కర్కూరాన్ని నెంకొయ్యాతున్నారు. ఆ దేశంలో స్త్రీ పురుషుల కరిసి ఉక్కే బోట వచ్చేయకూడదన్న విషిరం రుష్టో ఈ ఏర్పాట చేస్తున్నారు:

మీకు తెలుసా ?

1. వ్రవంచంలో తెల్లూ అపిప్రాచీనమైన రాజు దాసి వగరం ఏదో మీకు తెలుసా ?	2. మాసోస్తు పూర్వం రచ్చాడు రాజుధాని ఏది ?	3. నార్యే రాజుధాని టిప్పో వెనకలి పేరేముదో మీకు తెలుసా ?	4. కాన్విల్రాకు పూర్వం, అప్పేలియా రాజుధాని ఏది ?	5. తణిష్టు రాజుధాని అయిన తెఱులో వగరం మరొక పేరేముదో మీకు తెలుసా ?

కార్తవీర్యర్జునుడు

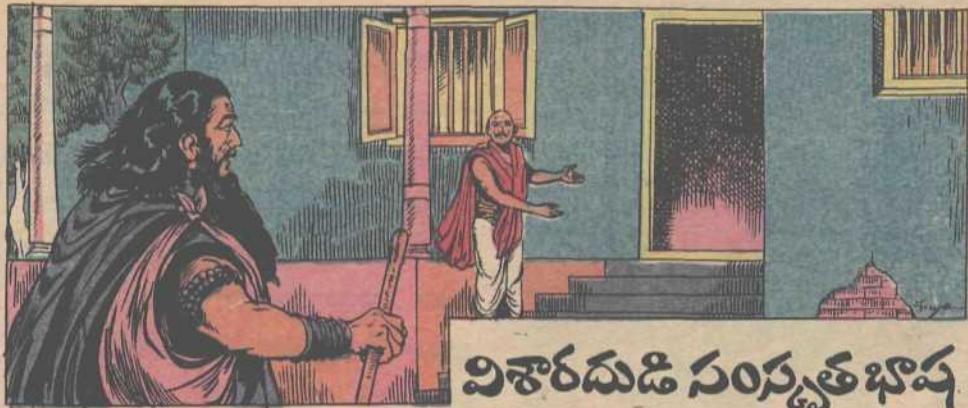
నర్సైదానది కిరంలోని మహాషృంగ వగరం రాజువాగి కార్తవీర్యర్జును దనే రాజు రాజుపాంచ అరిసే వాడు. అభికి ఏ వచ్చెనానరే, తనే న్యాయంగా తన చేతులకో చేసుకునే శక్తి కావాలన్న కోరిక కరిగింది. అందుకోసం అకదు దక్కుత్రైయుచ్ఛి శక్తికో వేంచి, వేయ చేతులను వరంగా పొందాడు:

వేయ చేతులు పొందాడ, కార్తవీర్యునికో క్రమంగా అహంకారం చోటు చేసుకోసాగింది. ఒక నాడు నదిలో స్నానం చేస్తూండగా అభికి, నది ప్రవాహాన్ని తన చేతులకో అపారాన్న ఉత్సాహం కరిగి, వేయ చేతులను నదికి అడ్డంగా పెట్టాడు. దాని కారణంగా నది ప్రవాహం పొంగి, నది తిరంలో బంచేని ఉన్న రావణుడి నేనటను ముంచింది. దానిని దూసి అగ్రహం చెందిన రావణుడు కార్తవీర్యునికి యుద్ధానికి తలపడి ఉటిపోయాడు. ఈ సంఘటన కార్తవీర్యునికో మరింత అహంకారాన్ని వెంచింది.

ఒకసారి అగ్నిశేషుకి కోరిక మేరకు, గిరింగారాయైన్ని దహించడానికి, కార్తవీర్యుడు అభికి అసుమరి ఇచ్చాడు. ఆ మంఱలలో అవవు దనే ముని ఆక్రమం కగులయి పోయింది. దానిని దూసి కోపావేళం చెందిన అవస్థ దు “వేయ చేతులు కలవన్న అహంకారంలో ముల్చివడుతన్న నువు, త్వరలో వాచిని కోల్పోదుతుగా,” అని కార్తవీర్యుడై శింపాడు.

కొన్నాళ్ళకు కార్తవీర్యుడు జమదగ్ని ఆక్రమంలోని కామదేశుచ్ఛను అవహారించడానికి ప్రయత్నించి విషయాలై, జమదగ్ని మహార్షిని తంపాడు. ఆ శరవాత ఆక్రమానికి వర్షి, విషయాన్ని గ్రహించిన జమదగ్ని ఉమార్యాలైన వరకూరాముడు, ఆ దుర్గాన్ని సహించరేక, అగ్రహావేశంకో కార్తవీర్యుడి వేయ చేతులూ ఖండించి, అతట్టి హాశమార్ఘాన్న.

విశోరముడి సంఘతభోష

చండికాపురంలోని జగన్నాథుడనే సమస్యలు పరిష్కరించుకోంది.” అని బ్రహ్మాణుడికి, ముగ్గురాడపిల్లల తర్వాత జన్మించాడు. విశారదుడు. లేక లేక మగ పిల్లవాడు పుట్టిన కారణాన తల్లిదం ద్రులూ, అక్కలూ కూడా వాళ్లి చిన్న తనం నుంచి ఎంతో గారాబంగా పెంచారు. అందువల్ల వాడికి తిన్నగా చదువురాలేదు. విశారదుడికి పదిహేనెళ్లు వయను వచ్చే సరికి, వాడి ముగ్గురక్కలకూ పెల్లిల్లయి అత్తవారిళ్లకు వెళ్లిపోయారు. వాడి తల దండ్రులు వృద్ధాప్యంలోకి వచ్చారు. విశారదుడి భవిష్యత్తు గురించి వాళ్లకు బెంగగా వుండేది. ఎందువల్లనంటే వాడికి చదు వంటే ఆస్తికి లేదు; భవిష్యత్తును గురించిన భయం లేదు.

ఇలా పుండగా, ఒకరోజున బైరాగి ఒకడు, జగన్నాథుడి జంటి ముందు నిలబడి, “నాకు భిక్ పెట్టండి. మీ

సమస్యలు పరిష్కరించుకోంది.” అని కేకపెట్టాడు.

ఇది ఏని జగన్నాథుడు లోపలినుంచి పరుగునవచ్చి, బైరాగిని చూసి, “అయ్యా. తమ ముఖంలో తేజస్వ కనబడుతున్నది. మా ఇంట భిక్ స్వీకరించండి!” అన్నాడు.

ఆ పూట బైరాగి, జగన్నాథుడి జంటో తృప్తిగా భోజనంచేసి. “నన్ను సంతోష పెట్టాపు. నీ సమస్య చెప్పు పరిష్కరిస్తాను,” అన్నాడు.

జగన్నాథుడు, బైరాగికి విశారదుడి గురించి చెప్పి, “మేమెంతకాలం బతికేది తెలియదు. మేము లేకుండా, విదెలా బతుకుతాడా అన్నదే, మా బంగ!” అన్నాడు.

బైరాగి, విశారదుడ్చి చూడగోరాడు. జగన్నాథుడు భార్యను పంపి, పారుగింటో ఆడుకుంటున్న విశారదుడ్చి రస్పించాడు..

“పనుంధర”

సంస్కృతం నేర్చిందు. ఆ భాషపల్లనే అతడు పైకి వస్తాడు. అతడి కారణంగా, ఆ భాషకూడా మంచి ప్రచారం లభిస్తంది,” అన్నాడు బైరాగి.

“మామూలు చదువే రావడంలేదు. విడికి సంస్కృతం ఎలా వంటిదు తుంది!” అన్నాడు జగన్నాథుడు దిగులుగా.

వంటనే విశారదుడు, “నాన్నా, నువ్వు దిగులుపడకు. రాజుశ్రయం కోసం నేను కష్టపడి సంస్కృతం నేర్చుకుంటాను.” అన్నాడు.

“చూకావా? సికొడుక్కు అప్పిడే

బైరాగి, విశారదుణ్ణి దగ్గిరగా రమ్మని. వాడి కుడిచేతిలోని రేఖలను త్రిధగా పరిషించి, జగన్నాథుడితో, “మీ కొడుకు గురించి బంగవద్దు. విశారదుడికి రాజుశ్రయం లభిస్తంది. విడి వైభవాన్ని కూడా చూసేంతవరకూ, మిరు జీవించి వుంటారు.” అని చెప్పాడు.

“విడికి ఏ విద్యపైనా ఆసక్తి లేదు. ఎందులోనూ ప్రాపిణ్యం వచ్చే సూచన లేదు. ఇలాంటివాడికి, రాజుశ్రయం ఎలా లభిస్తంది?” అన్నాడు జగన్నాథుడు అనుమానంగా.

“సిపు చెప్పింది నిజమే! దెనికైనా మానవ ప్రయత్నం కావాలి. విశారదుడికి

సంస్కృతం పట్టి వ్యామోహం కలిగింది. నా మాట నమ్ము.” అని చెప్పి బైరాగి వెళ్ళిపోయాడు.

జగన్నాథుడికి సంస్కృత భాషలో కొంత ప్రవేశమున్నది. అయిన, ఆ రోజు నుంచే కొదుక్కు ఆ భాష నేర్చాలని ప్రయత్నించాడు. అయితే, ఎన్ని రోజులు గదిచినా విశారదుడికి ఒక్క అశ్చరం కూడా సరిగా రాలేదు.

“విడికి సంస్కృతం రావడం లేదు. ఆ భాష రానిదే. విడికి భవిష్యతు లేదని బైరాగి చెప్పాడు. ఏం చేయాలో నాకు పాలుపోవడం లేదు.” అన్నాడు జగన్నాథుడు బాధగా భార్యతో.

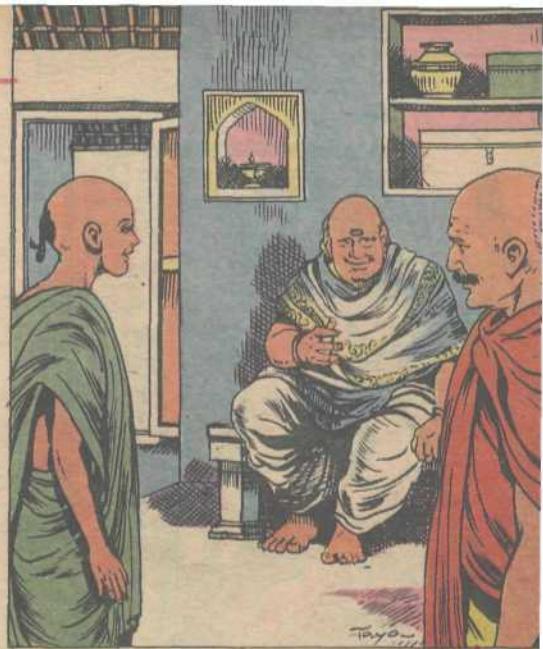
"మీరు, మామూలు విషయాలే, నాకర్త మయ్యెలూ చెప్పలేరు. అలాంటిది, మన విశారదుడికి సంస్కృతం ఏం నేర్చ గలరు? విద్యాభ్యాసానికి మంచి గురువు అవసరం," అన్నది జగన్నాథుడి భార్య.

భార్య మాటల్లో నిజమున్నదని, జగన్నాథుడికి తేచింది. అయితే ఆ తోల్పో సంస్కృతం నేర్చే గురువులేదు. పారు గూళ్లో మాతాపరణుడనే సంస్కృత పండితుడున్నాడు. ఆయన జంతుపులకు కూడా సంస్కృతం నేర్చగలడని పేరు. జగన్నాథుడు, విశారదుడై తిసుకుపోయి, ఆయనకు అప్పగించాడు.

మాతాపరణుడు జగన్నాథుడితో, "భాషను నేర్చడం ఒక ప్రత్యేక కళ. అందునా సంస్కృత భాష బహు కలిన మైనది. రెండు సంవత్సరాలలో, నీ కొడుకును, నా అంతటివాట్లి చేస్తాను. వాడికి భాషలోని మెలుకువలన్నీ కరతలా మలకం చేస్తాను," అన్నాడు.

"అయ్యా, మా వాడికి నిజంగా సంస్కృత భాష అబ్బుతుందంటారా? వాడి భవిష్యత్తుంతా, ఆ భాష నేర్చుకోవడం మీదనే అధారఫుది వున్నది." అన్నాడు జగన్నాథుడు.

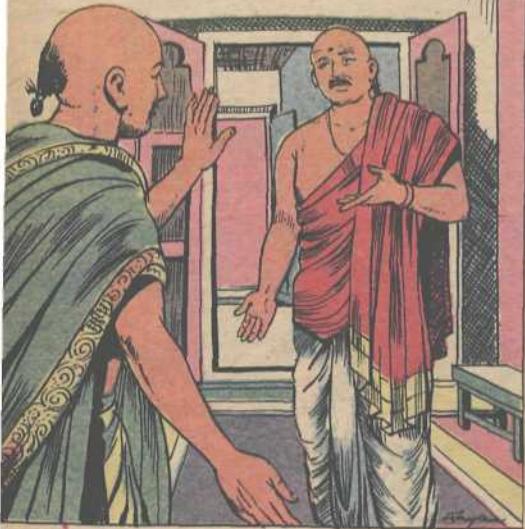
"నువ్వేమీ నిరాశపడకు. నా పద్మకు వచ్చి, భాష నేర్చుకోలేకపోయినవాడెవ

తైనా వుంటే నేను చదువు చెప్పడం మానేస్తానని ప్రతిజ్ఞ పట్టాను. ఇరవై ఏళ్లుగా విద్యాబోధన చేస్తున్నా, నా పద్మ భాష నేర్చుకోలేని శిష్యుడు లభించలేదు," అన్నాడు మాతాపరణుడు.

జగన్నాథుడు తృప్తిపడి వెళ్లిపోయాడు. మాతాపరణుడు విద్యాబోధన ప్రారం థించి, విశారదుడికి సంస్కృతం నేర్చడం, తనవల్ల శాదని గ్రహించాడు. ఆ విషయం ఒప్పుకుంటే, తన వృత్తికి భంగం కలుగుతుంది!

అందువల్ల, ఆయన రండెళ్లపాటు వాడికి టపెకగా చదువు చెప్పి. "నీ విద్యా భాగ్యం పూర్తయింది. ఇప్పుడు సంఘ్యక

భాష నీ అంతగా తెలిసినవాడు లేదు.
అయితే, నువ్వు మహా పండితులతో తప్ప.
ఆ భాష మాట్లాడవద్దు. సంస్కృతం దేవ
భాష; సామాన్యులతో మాట్లాడ తగింది
కాదు," అన్నాడు.

విశారదుడు సంతోషంగా మాతాచర
ణుడికి నమస్కరించి, "గురువర్యా,
మీ మేలు మరవలేను. నా భవిష్యతుకొక
చక్కని మార్గం చూపించారు. నేను
నేర్చుకున్న విద్యతో రాజాశ్రయం సంపా
దించుకున్నాక, మీకు, నా తండ్రి ఇచ్చిన
కానుకలు కాక, వేరే గురుదక్షిణ కూడా
జచ్చుకుంటాను. తమకేం కావాలో
చెప్పండి," అని అడిగాడు.

"ఇక మీదట ఎవరైనా, నీకు
సంస్కృతం నేర్చిన గురువెవ్వరని
అడిగితే, పారపాటున కూడా, నా పేరు
చెప్పకూడదు. అదే నువ్వు నాకివ్వగల
గురుదక్షిణ!" అన్నాడు మాతాచరణుడు.

విశారదుడు అందుకంగికరించి,
ఇంటికి తిరిగివెళ్ళి, తండ్రితో తనకు
సంస్కృత భాష హృతిగా వచ్చినదని
చెప్పాడు. ఇగన్నాఖుడు కొడుకు పాండి
త్యాన్ని పరిక్రించాలనుకున్నాడు.

అప్పుడు విశారదుడు తండ్రితో,
"నాన్నా, నేను మహా పండితులతో తప్ప
సంస్కృతం మాట్లాడకూడదని, గురువాజ్ఞ.
అందువల్ల, నీతో మాట్లాడను. నువ్వు
మంచి ముహూర్తం సూచిస్తే, కైత్రి
యాత్రకు బయలైరాలనుకుంటున్నాను.
దేశంలోని సంస్కృత పండితులందర్నీ,
ఓడించాలన్నది, నా నంక ల్పం!"
అన్నాడు.

ఇగన్నాఖుడు ఇందుకెంతో సంతో
షించి, "ఒకవేళ బైరాగి మాటలు నిజం
కానున్నవేమో! నువ్వు తప్పక కైత్రి
యాత్రకు బయలైరు," అని ఒక మంచి
ముహూర్తం చూసి, కొడుకును అశీర్వ
దించాడు.

రాజధానికి వెళ్ళే దారిలో, విశారదుడు
స్వర్ణపురం చేరి, అక్కడ ఒక సజ్జనుడి

ఇంటు బనచేశాడు. ఆయన భార్య పరమ వచ్చు," అని సంస్కృత భాషలో గయ్యాళి. దారేషాయేవాళ్నను ఇంటికి మాట్లాడ సాగాడు, తీసుకువస్తున్నాడని, అమె భర్త మీద కయ్యానికి దిగింది.

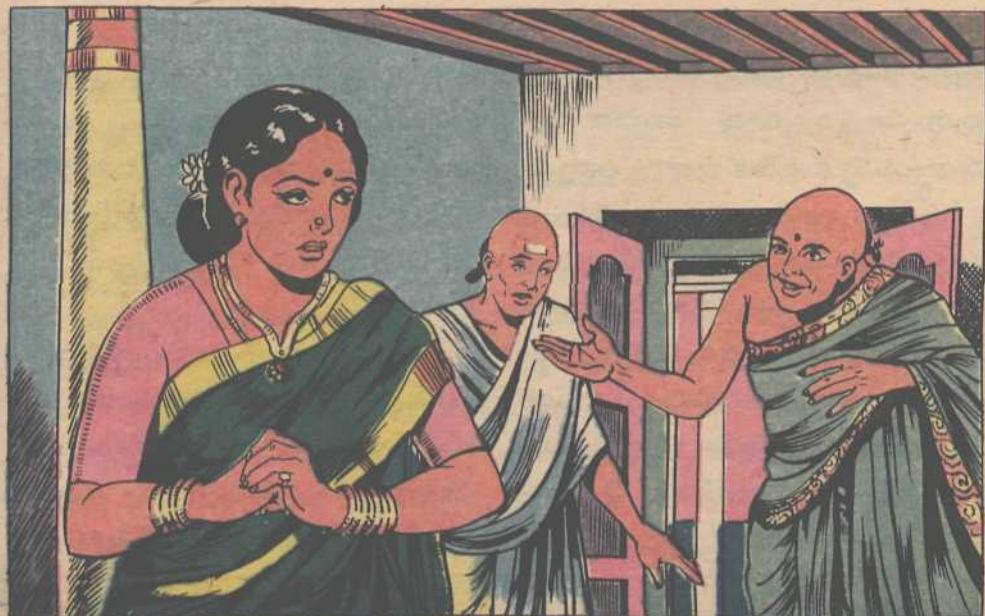
విశారదుడు అమెతో ఎంతో శాంతంగా, "అమ్మా, నేనెక మహా సంస్కృత పండితుణ్ణి. నా రాకశో, మీ ఇల్లు పావన మయింది. అందుకు సంతోషించు," అని చెప్పాడు.

ఇది విని గయ్యాళి మరింతగా మండి పది, "సంస్కృతంలో పాండిత్యానికేం! నేనూ మహా పండితురాలనే," అన్నది.

ఆ జవాబు విని విశారదుడు చాలా సంతోషించి, "అయితే ఇంకేం!

ఆ భాష విని గయ్యాళి చెప్పిలేనంతగా భయపడి పోయింది. అటువంటి భాష అంతవరకూ అమె ఎక్కుడా విని వుండ లేదు. విశారదుడు మహా ఘాంత్రికుడై వుంటాడని అమె భావించి, "అయ్యా, సన్ను శపించవద్దు. నాకు బుద్ధి గరప డానికి, నిన్ను నా భర్త తీసుకువచ్చి వుంటాడు. ఇక మీదట, ఎప్పుడు గాని, నా భర్త మాటల కెదురాడను. నీ శాపాన్నుప సంహరించు!" అన్నది.

తనపాండిత్యప్రభావం, అమెలోమార్పు తెచ్చిందని విశారదుడనుకున్నాడు. తన మనిద్దరం సంస్కృతంలో మాట్లాడుకో భార్య గయ్యాళితనాన్ని పొగొట్టినందుకు

సజ్జనుడు వాడికి నూరు వరహాలు బహుకరించి, “మా స్వద్దపురిలో, కవితానందుడనే సంస్కృత పండితుడున్నాడు. తనను ఉడించినవారికి వెయ్యి వరహాలు బహునం కూడా యిస్తాడాయన. నువ్వాయన్ని కలుసుకోరాదా!” అన్నాడు.

మర్మాదే విశారదుడు, కవితానందుడై కలుసుకుని, తన జైత్ర యాత్ర గురించి చెప్పి, సంస్కృతం మాట్లాడసాగాడు. ఆ భాష కవితానందుడికి బొత్తిగా ఆర్థం కాలేదు. ఆయన ఖిదిమిది జ్ఞానంతో పండితుడనని గప్పలు చెప్పుకుంటూ, ప్రమానిసి వేట ఆముద వృక్షంలా వెలుగుతున్నాడు.

అతడికివిశారదుడి మాటలు వింటూనే, అతడు మహా పండితుడై పుంటాడని భయం కలిగి, “అయ్యా, పోటీలో ఉడి పోతే, స్వద్దపురిలో నా గౌరవం తగి పోతుంది. నీకు, నేను వెయ్యి వరహాలూ ఇచ్చుకుంటాను. మన మధ్య పోటీ వద్దు. మనదేశపు రాజు వరాహాసేనుడు గప్ప సంస్కృత పండితుడు. ఆయన ముందు నీ పాండిత్యం ప్రదర్శించి, రాజాశ్రయం సంపాదించుకో.” అని చెప్పాడు.

విశారదుడు సరేనని, కవితానందుడి వద్ద వెయ్యి వరహాలు తీసుకుని, సరాసరి రాజధానికి బయలైరాడు. వాడు రాజధాని చెరుకునేపరికి వారం రోజులు పట్టింది. అక్కడ విచారించగా, రాజాస్తానంలో చతురపాదు డనే సంస్కృత పండితుడున్నాడనీ, ముందుగా ఆయన్ని కలుసుకుంటే తప్ప, రాజదర్శనం లభించదని తెలిసింది. విశారదుడు, చతురపాదుడై కలుసుకుని, తన పాండిత్యం ప్రదర్శించాడు!

చతురపాదుడు, విశారదుడై మందలించి, “నాయనా, ఎంతో మధురమైన సంస్కృత భాష, నీ నేటు భయంకరంగా వినవపున్నది. ఉచ్చారణలో, వ్యాకరణంలో, భాషలో—ఎన్నో దోషాలున్నవి.

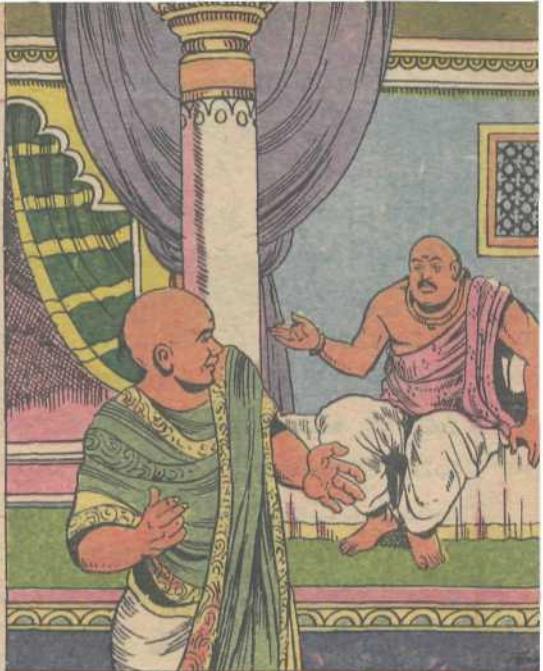
మనదేశపు రాజు వరాహసేనుడు, నీ భాష
విన్నాడంటే, నీ నాలుక కోయిస్తాడు. నా
మాట విని తరిగి నీ గ్రామానికి వెళ్లి,
కాయుకష్టంచేసి జీవించు. దారి ఖర్చులకు
డబ్బు కావాలంటే, నేనిస్తాను," అని
నూరు వరహాలిచ్చాడు.

విశారదుడికి, చతురపాదుడి
మాటలపై ఏమాత్రం విక్షాసం కలగ
లేదు. వాడు కోపంగా, "నువ్వు. నా
పాండిత్యం చూసి అనూయపదుతున్నావు.
నాకు రాజదర్శనమైతే, ఆ మరుక్షలమే
నీ పదవికి చేటు కలుగుతుందని భయపదు
తున్నావు," అంటూ చతురపాదుడ్ని
నిందించాడు.

చతురపాదుడు ఎంతో శాంతంగా,
"నీ మేలు కోరి హాతవాక్యాలు చెప్పాను.
అందుకు బదులు నన్నె నిందిస్తున్నావు.
మహారాజు కొన్ని రోజులుగా అస్యస్తురుగా
పుంటున్నాడు. నీకు రాజదర్శనం కలి
గిస్తాను. ఆ పైన ఏం జరిగినా, అది నీ
కర్మ!" అన్నాడు.

"రాజదర్శనం కలిగితే, నాకు తప్పక
రాజుక్షయం లభిస్తుంది. అప్పుడు, నీ
రుణం తీర్చుకుంటాను," అన్నాడు
విశారదుడు.

"నా కారణంగా, నీకు రాజదర్శనం
కలిగిందని రాజుకు తెలియనివ్వకు.

దానితో నీ రుణం తీరిపాతుంది!"

అన్నాడు చతురపాదుడు.

ఆ రోజే విశారదుడికి రాజ దర్శనం
లభ్యమైంది. "ఎవరు నువ్వు? ఏమి
కోరి వచ్చావు?" అని అడిగాడు వరాహ
సేనుడు.

"నా పేరు విశారదుడు. సంస్కృత
తరలో మహా పండితుడ్ని. నా పాండిత్యం
ప్రదర్శించి, రాజుక్షయం సంపాదించా
లని వచ్చాను," అన్నాడు విశారదుడు.

ఆ సమయంలో రాజు దిగులుగానూ,
అలసట చెందినవాడు గానూ ఉన్నాడు.
ఆయన, విశారదుడ్ని, "చూస్తే పసి
వాడిలా ఉన్నావు. నీకు అప్పుడే అంత

సంస్కృత పాండిత్యం ఎలా కలిగింది?" అని అడిగాడు.

"ఒక గురువు నన్ను రెండే రెండు సంవత్సరాలలో, అరితేరిన పండితుడై చేశాడు," అంటూ విశారదుడు, రాజుతో సంస్కృతం మాట్లాడసాగాడు.

విశారదుడి భాష ఏంటూనే వరాహ సేనుడికి పొట్టచెక్కులయ్యేలా నష్ట్య వచ్చింది. అయిన అతికష్టం మీద నవ్వుతు కుని, "ఇంతకూ సికు విద్య సేరిన గురువు పేరేమిలో చెప్పా ?" అన్నాడు.

"అయిన పేరు రహస్యంగా వుండవమే, నేను తనకిచ్చే గురుద కిఱ అపుతుండని, నా గురువు చెప్పాడు," అన్నాడు విశారదుడు.

రాజు, ఈ మాటలకు మరొక సారి నష్ట్యకుని, విశారదుడై అడిగి, అతడి కథంతా తెలుసుకుని, ఆ రాత్రికి తన గదిలోనే పడుకోమన్నాడు.

మర్మాడు రాజువైద్యుడు వచ్చి, రాజును పరిషించి, "ప్రభు, ఒక్క రాత్రిలో

మీలో చాలా మార్పు వచ్చింది ! మందు లన్నీ చక్కగా పని చేస్తున్నవి," అన్నాడు సంతోషంగా.

"మనసు బాగున్నప్పుడే, మనిషికి మందులు పని చేస్తాయి. ఎన్నో సమస్య లతో ఉక్కిరిబిక్కిరపుతున్న నాకు, ఈ విశారదుడి సంస్కృత భాష కలిగించిన వినేదం అంతా, యింతా కాదు. దానితో నా సమస్యలన్నీ మర చిపో యా ము," అన్నాడు వరాహ సేనుడు.

ఆ తర్వాత విశారదుడికి రాజుశ్రయం లభించింది. తన సంస్కృత భాషతో పదిమందికి వినేదం కలిగించడం వాడి దినచర్య.

ఈలా రాజుస్తానంలో స్తోరపద్మాక, విశారదుడు తల్లిదండ్రులను తన వద్దకు పిలపించుకున్నాడు. తండ్రి జగన్నాధుడు కొడుకు వైభవానికి ఎంతో సంతోషప్పు, "ఏ విధంగా నైతనేం, విశారదుడు బైరాగి మాటలు నిజం చేశాడు !" అనుకున్నాడు.

2

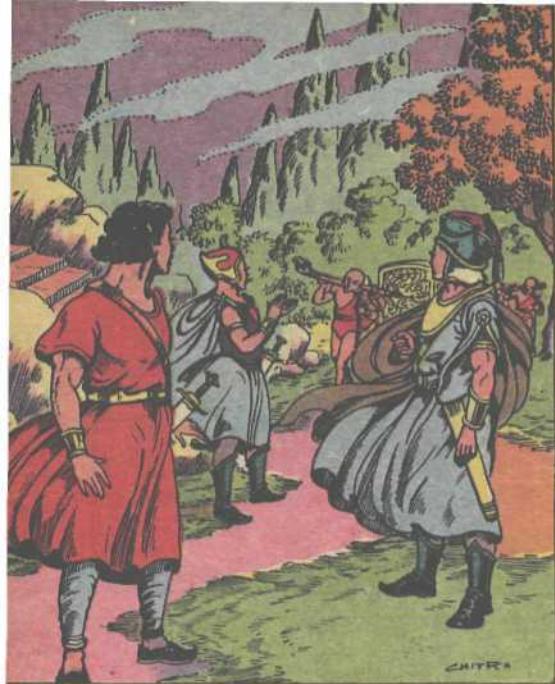
[భవళగిరి రాజకుమారుడైన చిత్రసేనుడు, వెటు వెళ్లి, కొండ గుహలో నిద్రుణ్ణి చూశాడు. స్నిగ్ధుడు అతడికి ఒక పెదురుబ్బు ఇచ్చాడు. అతడు అ బ్బు మూత తియగానే, ఒక భవనం కనిపించింది. ఉగ్రాకు దనే రాష్ట్రసుడు అక్కడి వచ్చాడు. చిత్రసేనుడు, తనకు మొదటగా పుట్టచోయే కొడుతును, ఆ రాష్ట్రసుడివరం చేయటానికి ఒప్పుకున్నాడు. తరవాత—]

ఉగ్రాకుడు అడవిచెట్లి చాటున కనిపించ కుండా పోగానే, చిత్రసేనుడు బతుకు జీవుడా అనుకుంటూ ఒక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు. ఏదో విధంగా తను ప్రాణా పాయం నుంచి బయటపడ్డాడు. ఇక తను ఈ కీకారణ్య ప్రాంతం వదిలి, ఏదో విధంగా భవళగిరి నగరం చేరాలి.

చిత్రసేనుడు ఇలా అలోచిస్తూ లేచి నిలబడి పడమటి దిక్కుకేసి చూశాడు.

సూర్యుడు అస్త్రమించటానికి మరంతే కాలం లేదు. తన ఎదురుగా, ఆకాశాన్నింటుతున్నట్టున్న పెద్ద భవనం బురుజాల మీద, సూర్యకిరణాలు ఎవ్రని కాంతులతో ప్రసరిస్తున్నవి. ఆ వెలుగులో ఎత్తయిన భవనం బురుజాలు మిలమిలాడుతున్నవి.

“ఎంత అందవైన భవనం! ఇందులో అడవిమృగాలూ, గుడ్లగూబలూ, గవ్వి

లాలూ నివసించవలసిందే గదా !” అను కుంటూ చిత్రసేనుడు తన దృష్టిని మరొక వైపుకు తిప్పి, నిరుత్సాహంగా బయలు దేరాడు.

ఆతడు ఆ విధంగా నాలుగైదయగులు వేళాడే లేదే, అంతలో హరాత్తుగా వెనక మంచి “మహారాజ !” అన్న పిలుపు వినబడింది. “మహారాజేవరు ? ఈ నట్టదవిలో ఈ మానవ కంత స్వరం ఎక్కడిది ?” అనుకుంటూ చిత్రసేనుడు అశ్వర్ఘపడి వెనుదిరిగి చూశాడు. ఆతడి కంటికి విలువైన దుస్తులు ధరించి పున్న ముగ్గురు వ్యక్తులూ, వారికి కొంచెం వెన కగా కొండరు భటులూ కనిపించారు. ఈ

వింత చూసి చిత్రసేనుడు ఏమో అన బోయేంతలో, విలువైన దుష్టులు ధరించి పున్నవారిలో నుంచి ఒకడు వేరుపడి ముందుకు వచ్చి అతడికి నమస్కరిస్తూ, “మహారాజ ! మీరు ఎంతకూ రాజు భవనానికి రాకపోయేసరికి, మీకోసం ఆదవి అంతా గాలిస్తూ, చివరికి మిమ్ములను ఇక్కడ కలుసుకున్నాం,” అన్నాడు.

“నేనా మహారాజును !” అంటూ చిత్రసేనుడు విష్టుపోయాడు.

చిత్రసేను డిలా అనగానే, ముందుకు వచ్చి అతట్టి మహారాజు అని పంబో ధించిన వ్యక్తి చటుకుడైన వెనుదిరిగి, “సేనాని, మహారాజుగారు చాలా వ్రేమ పడినట్లున్నారు. బోయాలెక్కడ ?” అన్నాడు అద్దుర్మాగా.

“మంత్రిగారు, వాళ్ళను చెట్లుచాటున ఆగి తమ ఆజ్ఞకోసం వేచి పుండుమన్నారు గదా !” అంటూ సేనాని అక్కడినుంచి కదిలి, కొంతదూరం వెళ్ళి గట్టిగా చప్పట్లు చరిచాడు. ఆ వెంటనే “అయ్యా, వస్తున్నాం !” అన్న జవాబు వినబడింది. మరుషణంలో పల్లకి ఎత్తుకుని బలిష్టులైన నలుగురు బోయాలు చిత్రసేనుడి దగ్గిరకు వచ్చారు.

సేనానాయకుడిచేత మంత్రి అని పిలవబడిన వ్యక్తి, ఎంతో గారవ పురస్క

రంగ చిత్రసేనుడిని సమీపించి వంగి
ప్రణామం చేస్తూ, “మహారాజా! పల్లకీ
తెప్పించాను అధిష్టించండి. మీకేమాత్రం
ఆయాసం కలగకుండా బోయాలు, ఈ
పల్లకీలో తమను భవనంలోని తమ పదక
గదికి చేరుస్తారు.” అన్నాడు.

మంత్రి అన్న ఈ మాటలు వింటూంటే,
చిత్రసేనుడికి నిజంగానే తను అధిక
శ్రమ చేసి వున్నందున అడుగు తీసి
అడుగు వేయలేననిపించింది. ఆ కార
ణంగా అతను మారు మాటాడకుండా
పల్లకి ఎకిక్క కూచున్నాడు. ‘ఊ’ అంటూ
మంత్రి బోయాలను పోచ్చరించి, అంతలో
తన దగ్గిరకు వచ్చి చెవిలో ఏమో చెప్పిన
వ్యక్తితో, “కోథి కారిగారు క్షమించాలి.
మహారాజాగారికి విక్రాంతి అవసరం గనక,
ఈ విషయం నీలువెంట వారితో సంప్ర
తించవచ్చును. ఇది సమయం కాదు.”
అన్నాడు.

పల్లకీలో ఎకిక్క కూచున్న చిత్రసేనుడు
ఈ సంభాషణ వింటూనే, “ఓపో,
నాకు రాజభవనమే కాకుండా, మంత్రి,
సేనానాయకుడూ, కోథి కారి కూడా
పున్నారన్న మాట!” అనుకున్నాడు ఎంతో
అశ్చర్యపడుతూ.

క్షోధిసేపటి తరవాత బోయాలు చిత్ర
సేనుడై భవనం పై అంతన్నలోని ఒక

వికాలమైన గది దగ్గిర దించారు. అతడు
పల్లకీ దిగి గదిలో ప్రవేశిస్తానే, అక్కడి
ఎత్తయిన హంసతూలికా తల్పం. చక్కని
మెత్తలు, కింద పరిచి వున్న విలువైన
రత్నకంబళులు చూసి అతడు మరింత
అశ్చర్యపడ్డాడు. ఇది కలా, లేక
వాస్తవమా అన్న అనుమానం కూడా ఈ
తృప్తికాలం అతట్టి బొధించింది.

ఇదంతా సిద్ధుడి మహిమ అనుకున్నాడు
చిత్రసేనుడు. ఇంత చిన్న వెదురుబుట్టలో
అకాకాన్నంటే మహాభవనాన్ని దాచిపెట్ట
గలిగిన ఆ మహా సిద్ధుడికి, ఆ భవనంలో
రాబోచితమైన ఇన్ని సాకర్యలూ, మంత్ర
సేనానాయకుల్ని, నౌకర్లనూ ఏర్పాటు

చేయటం పెద్ద సమస్య కాదనుకున్న
దతడు.

తనకు ఇంత మేలు చేసిన స్థుల్లి
గురించి ఎంతో కృతజ్ఞతా భావంతో చిత్ర
సేనుడు తలపోస్తూ వుండగా, అతడికి
పంచభక్త్య పరమాన్నలతో భోజనం
పచ్చింది. మధ్యహన్నం నుంచి ఆకలితో
నకనక లాడుతున్న అతడు తృప్తిగా
భోజనం చేశాడు. తరవాత హంసతూలికా
తల్పం మీద మేసు వాల్పి. భావి కార్య
క్రమాన్ని గురించి అలోచించసాగాడు.

ఇలాంటి అలోచనల్లోనే చిత్రసేనుడికి
నిద్రపట్టింది. అతడికి మొలుకువ వచ్చే
సరికి గది గవాకం నుంచి లేత సూర్య
చిత్రసేనుడికి ఏమీ తెలియదు. ధవళ
కిరణాలు లోపలికి ప్రసరిస్తున్నవి. తను

బక రాత్రి ఆ అపూర్వభవనంలో గడిపా
నని, సూర్యోదయం అయిందనీ అతడు
గ్రహించాడు. వెంటనే తల్పం మీది
నుంచి లేచి, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని,
గది నుంచి బయటికి రాబోయేంతలో
మంత్రి వాకిటి దగ్గర తారపడ్డాడు.

“మహారాజుగారు రాత్రి నుఖానిద్ర
పోయారనుకుంటాను. అనుమతి అయితే,
రాజ్యానికి సంబంధించిన ముఖ్య విష
యాలు నివేదించగలను,” అన్నాడు
మంత్రి.

రాజ్యం గురించి తాని, దానికి సంబం
ధించిన వ్యవహారకాండ గురించి తాని
చిత్రసేనుడికి ఏమీ తెలియదు. ధవళ
కిరణాలు లోపలికి ప్రసరిస్తున్నవి. తను గిరిని తండ్రి పాలిస్తున్నాడు. ఆయన

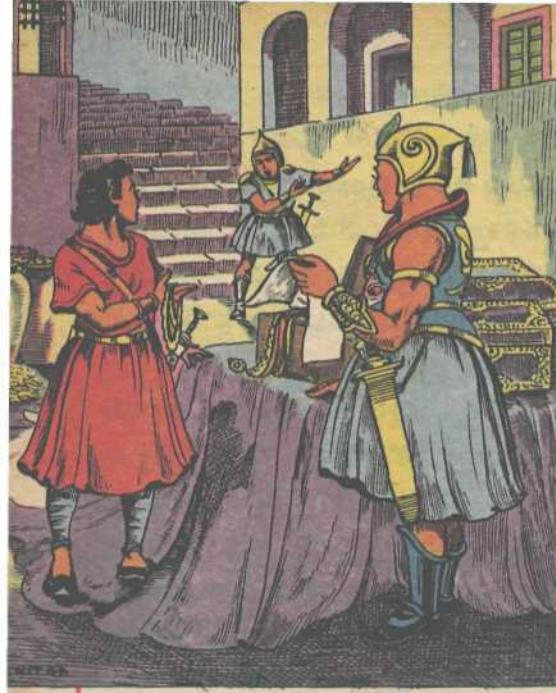

తరవాత సింహసనాన్ని అధిష్టించవలసిన వాడు అన్న శారసేనుడు. ఆ కారణాల పద్మ చిత్రసేనుడు ఏనాడూ పరిపాలనకు సంబంధించిన వ్యవహారాల జోలికి పోవటం గాని, వాటిలో అన్కి కనబర చటుం గాని చేయలేదు. కాని మంత్రి వారి ప్రసక్తి తెగానే, అతడికి చప్పున తన తలదండ్రుల సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. తన అన్న శారసేనుడు ఏ ప్రమాదానికి లోసుకాకుండా ధవళగిరి నగరాన్ని చేరి వుంటే, తన కైమాన్ని గురించి తలదండ్రులు చాలా అందేళన చెందుతూ వుంటారు. కనుక ముందుగా తన కైమ సమాచారాల సంగతి వారికి ఎరుకపరచటం మంచిది.

చిత్రసేనుడు ఇలా అనుకుని మంత్రితో, “మీకు ధవళగిరి నగరం గురించి తెలిసే వుంటుంది. దానికి రాజైన శారకేశ్వరుడికి, నేనికట్టు కైమంగా పున్నట్టు వార్త పంపండి. తతిమాఘ విషయాలు వీలువెంట మాట్లాడదాం,” అన్నాడు.

“చిత్రం, మహారాజా! అలాగే కబురు పంపుతాను. కోశాధికారి, మన కోశగా రంలో ప్రస్తుతం పున్న ధనం గురించి, ఇతర విలువైన పస్తువుల గురించి లెక్క కట్టి ఒక జాబితా తయారు చేశాడు. ఆ జాబితా తీసుకుని ఆయనను ఇప్పుడు ఇక్కడికి రమ్మని సెలవా?” అని అడిగాడు మంత్రి విసయంగా.

"అయిన ఇక్కడికి రానవసరం లేదు. ఆ జాబితా ఏదో పంపమనండి, చాలు." అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

కొన్ని నిమిషాల తరవాత, వైకరు ఒకడు జాబితా తెచ్చి చిత్రసేనుడికి ఇచ్చాడు. ఖజానాలో నిలవ పున్న ధనం, విలువైన రత్నాలూ, బంగారు సగలూ గురించి వివరాలతో పున్న ఆ జాబితా చూస్తానే చిత్రసేనుడు చెప్పినంతగా అద్భుతపడ్డాడు. ఇంత ధనం తన తండ్రి పద్ధ కూడా పుండి పుండదని అతడు భావించాడు.

ఆనాట సాయంత్రం అతడు కోశాధి కారితో కలిసి, ధనాగారంలో పున్న

అమూల్యమైన వస్తువులనూ, వెల లేని రత్నాలనూ పరికిష్టు పుండగా తన తండ్రి తారకేశ్వరుడు సపరివారంగా పచ్చినట్టు నౌకరికడు వార్త తెచ్చాడు. వెంటనే చిత్రసేనుడు బయలుదేరి భవనం ముందుకు వచ్చాడు.

కుమారుణ్ణి చూస్తానే రాజు తారకేశ్వరుడు ఎక్కుడలేని సంతేషంతో అతణ్ణి కొగలించుకున్నాడు. "నాయనా, మీ అన్న చెప్పినదాన్నిబట్టి నువ్వు ఏ అడవి మృగా నికో ఆహారం అయిపోయావనుకున్నాను. కాని, నిన్ను ఇంత గొప్ప శ్రీమంతుడుగా చూసి నేను చాలా అనందపడుతున్నాను. ఇక్కుడ నాకు తటస్తుపడిన కొండరు ఉద్యోగులు చెప్పినట్టు, నువ్వు నిజంగానే ఈ పరగణాకు రాజువా? ఈ అద్భుత భవనం సీదేనా?" అని అడిగాడు అమితానందంగా నప్పుతూ.

తండ్రి అడిగినవాటికి చిత్రసేనుడు అపునస్తుట్టు తల హాశాడు.

"అయితే ఇంత గొప్ప పదవి, యింత నునాయానంగా సీకెలా లభించింది? పూర్వం ఈ రాజప్రాసాదంలో పుంటూండే రాజు ఏమయాడు?" అన్నాడు తారకేశ్వరుడు ఆశ్చర్యంగా.

"అ సంగతులన్నీ ఏకాంతంగా పున్న ప్యాడు చెపుతాను. నా కొలుపులో పున్న

ఉద్యోగులు వినగూడని రహస్యాలు చాలా వున్నవి." అన్నాడు చిత్ర సేనుడు రహస్యంగా.

ఆ రాత్రి ధవళగిరి రాజు తారకేశ్వరుడిని గౌరవించేందుకు, చాలా పెద్ద ఎత్తున విందులూ, వినేదాలూ ఏర్పాటయినై. వాటిల్లో రాజు ద్యోగులూ, అ అడవిలో నివసించే వివిధ అటవిక జాతుల నాయకులూ పూల్లొన్నారు. తమ రాజు, ధవళగిరి రాజపుత్రుడని తెలిసినప్పుడు వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ ఎంతో అనంద పడ్డారు.

విందులూ, వినేదాలూ ముగిసిన తరవాత చిత్రసేనుడు తన తండ్రికి ఏకాంతంగా అన్ని విషయాలూ చెప్పాడు. సింహాలను, చూసి తన గుర్రం బెదిరి కొండ ప్రాంతాలకు వెళ్లుటం దగ్గిర నుంచి, ఉగ్రాఖుడికి తను చేసిన వాగ్దానం సంగతి కూడా అతడికి తెలియపరిచాడు.

"ఈ రాక్షసుడికి నువ్వు చేసిన వాగ్దానం నిలు పుకోవటం ఎలా? కృతియుడు,

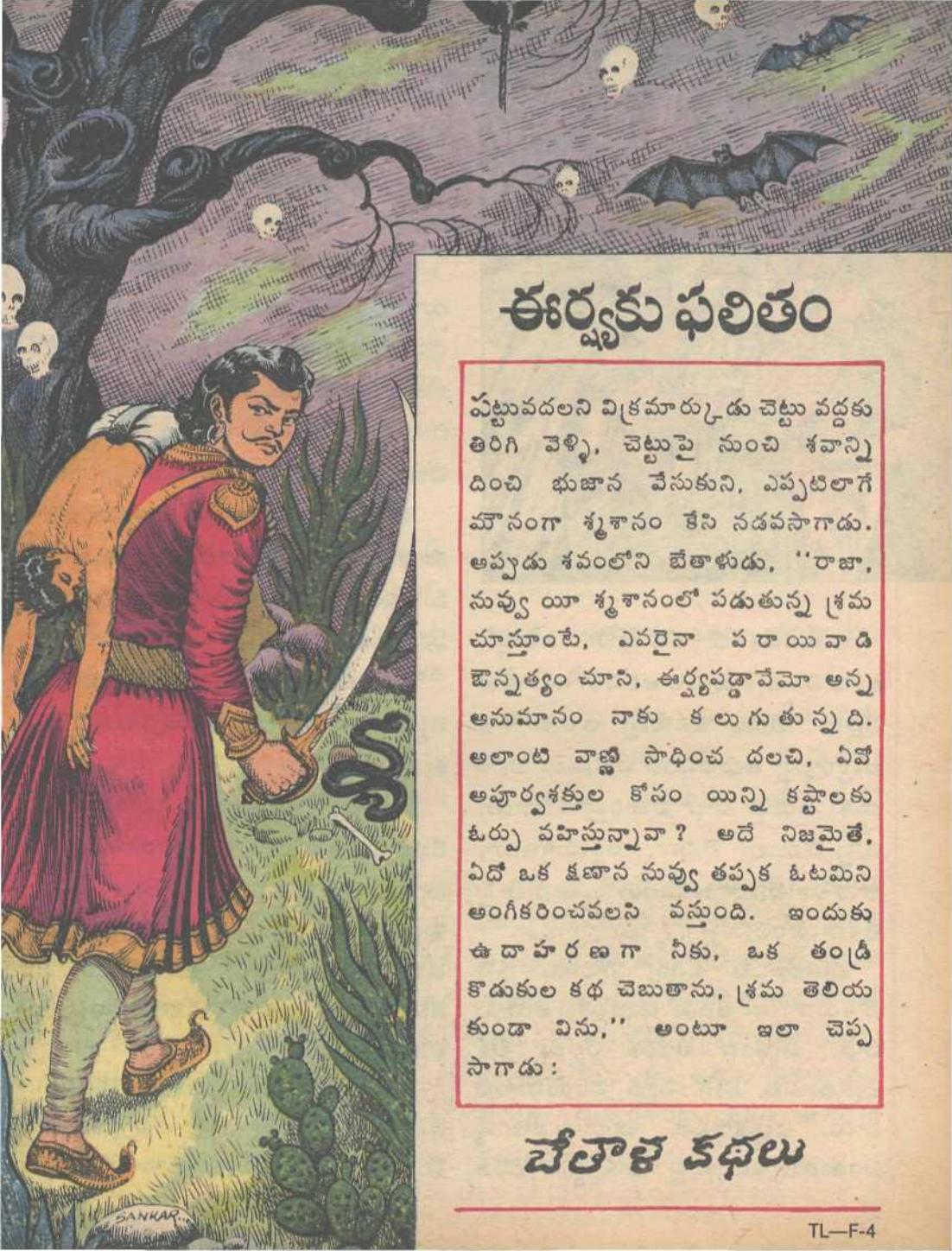
అందులో రాజు అయినవాడెవడూ తన ప్రథమ సంతానాన్ని ఈ విధంగా రాక్షసుల పాలు చేయటం, ఏమాత్రం ధర్మసమ్మతం కాదు," అన్నాడు తారకేశ్వరుడు.

"నా కింకా వివాహమే కాలేదుగదా! వివాహమై, అందులోనూ మొదటిసారిగా మగపిల్లవాళ్లి కన్నప్పుడూ, వాడు బతిక పెద్దవాడై. పద్మనిమిదెళ్లు వాడైనప్పుడూ, ఈ సమస్యలు ఈ త్వన్నమువుతవి. అప్పటిక ఎదో ఒక తంత్రం చేసి, ఈ ప్రమాదం నుంచి బయటపడవచ్చు." అన్నాడు చిత్రసేనుడు.

తారకేశ్వరుడికి కొడుకు మాటలే మీ అంతగా రుచించలేదు. ఆట్లని ఉగ్రాఖుళ్లి నాకనం చేయటం సాధ్యమయే పని కాదు. ఇవన్నీ ఆలోచించి చివరకు, తారకేశ్వరుడు, "నీ రాజ్యం, ధవళగిరి రాజ్యపు ఎల్లలను ఆనుకునే వుంది. ఏ పరిస్థితుల్లో అయినా, సహాయం తావలిసివుసే, అ విషయం వెంటనే నాకు తెలియచేయో," అన్నాడు.

—(ఇంకాపుంది)

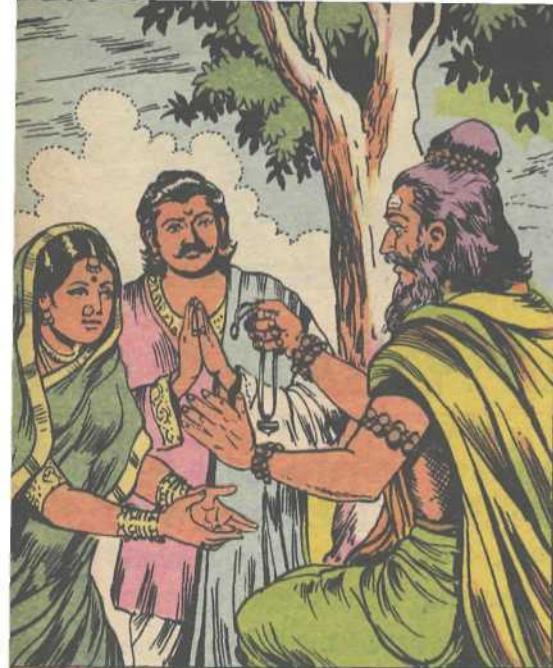

శ్రీరామ ఫలితం

పట్టువదలని విక్రమార్గాదు చెట్టు వద్దకు
తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
మౌనంగా శ్కూనం కేసి నడవసాగాడు.
అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజు,
నువ్వు యి శ్కూనంలో పడుతున్న శ్రుమ
చూస్తాంటే, ఎవరైనా పరా యి వా ది
చెన్నత్యం చూసి, ఈర్ధవద్దావేమో అన్న
అసుమానం నాకు కలుగుతున్నది.
అలాంటి వాళ్లి సాధించ దలచి, ఏవే
అపూర్వక్కుల కోసం యిన్ని కష్టాలకు
ఉరు వహిస్తున్నావా? అదే నిజమైతే.
ఏదో ఒక కిణాన నువ్వు తప్పక టిటమిని
అంగికరించవలసి వస్తుంది. ఇందుకు
ఉదాహరణగా నీకు, ఒక తండ్రి
కొడుకుల కథ చెబుతాను, శ్రుమ తెలియ
కుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్ప
సాగాడు:

బేతాళ కథలు

లవంగదేశంలో గల అనేక జమీల్లో. ఒకదానికి చ్రక్తభూపతి అధిపతి. ఆయనకు పెల్లలు లేరు. తనకున్న అంతు లేని బశ్యర్యాన్ని అనుభవించే వారసులు లేనందుకు ఆయన చాలా విచారిస్తాండేవాడు. ఎన్ని నేములు నేచినా, తీర్థయాత్రలూ, దానాలూ చేసినా ఆయనకు సంతానప్రాప్తి లేకపోయింది.

చ్రక్తభూపతి దగ్గిర గోపాలు ఉనే నౌకరున్నాడు. అతడు యజమాని వయసు వాడే. చిత్రంగా అతడికి పెల్లలు లేక చ్రక్తభూపతి లాగే వ్యధ చెందుతూండే వాడు. చ్రక్తభూపతి చాలా సాజన్య వంతుడు. అందువల్ల, వాళ్ళిద్దరూ యజ

మానీ, సేవకు ఉన్న మాట మరిచి, స్నేహితుల్లా ఒకరికొకరు తమ బాధల గురించి చెప్పుకుని టదార్పుపాందుతూండే వాళ్ళు.

ఇలా కొంతకాలం గదిచాక, చ్రక్తభూపతి జమీందారీకి ఒక సాధువు రావడం జరిగింది. రకరకాల సమస్యలతో జనం, ఆయనను దర్శించ సాగారు. సాధువు వారికి తగు పరిష్కారమార్గాలు చెబుతూండేవాడు.

కొన్నాళ్ళు గదిచాక, చ్రక్తభూపతికి కూడా, ఆ సాధువు చాలా సాత్యికుడనీ, మహిమలు కలవాడనీ గట్టి నమ్మకం ఏర్పడింది.

ఒకనాడు ఆయన తన భార్యను వెంట బెట్టుకుపోయి సాధువు దర్శనం చేసు కున్నాడు.

సాధువు, చ్రక్తభూపతి భార్య చేతి రేఖల్ని క్షణకాలం నిశితంగా పరిశిలించి, చిరునవ్వుతో అమెను ఆశీర్వదిస్తూ, ఒక తాయెత్తు యిచ్చి, “నిరాశపడునవనరం లేదు, దీన్ని మెడలో థరించు, తల్లి! నీకు తప్పక సంతానం కలుగుతుంది,” అన్నాడు.

చ్రక్తభూపతి, ఆయన భార్య పరమా నందంతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు. ఆ మర్మాడే గోపాలుడి భార్య కూడా సాధు

పును దర్శించిందనీ, ఆయన ఆమెకు కూడా తన భార్యకు చెప్పినట్టే చెప్పాడనీ చుక్రభూషణికి తెలియవచ్చింది.

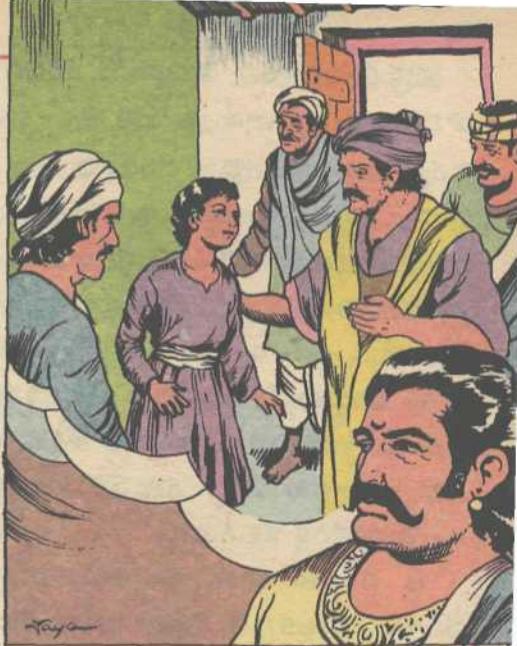
కొన్నాళ్ళకు చక్రభూషణికి భార్య, గోపాలుడి భార్యగర్భవతులై, మగబిడ్డల్ని ప్రసవించారు. తండ్రులిద్దరూ బ్రహ్మ నందం చెంది, తమ, తమ శక్తి కొద్ది దానధర్మాలు చేశారు. చుక్రభూషణి తన కొడుకుట్టకమలభూషణి అని నామకరణం చేశారు. గోపాలుడు తన కొడుకుట్ట చంద్రుడని పేరు పెట్టాడు.

కమలుడూ, చంద్రుడూ పెద్దవాళ్ళవు తున్నారు. రెండు కుటుంబాలకూ వాళ్ళు తరవాత మరి సంతానం కలగలేదు. పిల్లలిద్దర్నీ వారి, వారి తలిదండ్రులు అతి గారాబంగా పెంచసాగారు.

అయితే, మితిమీరిన సంపదల మధ్య కమలుడు పెంకెగా తయారైతే, బీదరికం పల్ల బతుకులోని బరువుబాధ్యతలూ, కష్టసుఖాలూ చంద్రుడికి క్రమంగా తెలిసి రాశాగాయి.

పిల్లలిద్దరి మధ్య పున్న. ఈ ముఖ్య మైన తేడా, వాళ్ళకు పదిపన్నెండెండ్లు పచ్చేవరకూ గుర్తించలేకపోయాడు, చుక్రభూషణి.

కమలుడు పార్శవాలకు వెళ్ళాడం లేదు సరికదా, ఇంటి దగ్గిర కూడా ఏమాత్రం

చదవక, అష్టరజ్జునం కూడా సరిగా లేని వాడయాడు.

చంద్రుడు తన చిన్న పయనుకు మించిన శ్రద్ధాసత్తులతో చదువుతూ, సలుగురిచేతా బుద్ధికాలి అనిపించుకోసాగాడు.

తన కొడుకును ఎవరూ చదువు సంధ్యాలైని మొద్దు అని బయటికి అనక పోవడానికి కారణం, తన బశ్వర్యమేనని చుక్రభూషణి అర్థం చేసుకున్నాడు. దానితే ఆయనకు తన నౌకరు గోపాలుడి మీదా, చంద్రుడి మీదా అమితమైన ఈర్చ్ఛా, తన కొడుకు ప్రవర్తనపట్ల తీరని అవేదనాకలిగాయి.

చక్రభూషణ తన కొడుకును సరిదిద్ద దానికి ప్రయత్నించాడు. అయితే, ఒక్కగా నీక్కు కొడుకును గట్టిగా దండించి అదు పులో పెట్టడం ఆయనవల్ల కాలేదు.

ఘలితంగా కమలుడిలో మార్చేమీ రాలేదు. చక్రభూషణ వోనంగా మనోవేదన పొంద సాగాడు.

ఈ పరిస్థితుల్లో, ఉన్న ఉరిలో గురువు చేత మెప్పుపొందిన చంద్రుడికి, కాళిలోని విద్యాలయానికి వెళ్ళి చదువుకోవాలన్న బలమైన కోరిక కలిగింది.

ఆ సంగతి వాడు తండ్రితో చెప్పి నప్పడు, “అక్కడ నీకు కావాలంబే ఉచితభోజన వసతులు లభించవచ్చు. కాని, ప్రయాణపు ఖర్చులకూ, ఇతరత్రా

వాటికి డబ్బు అవసరం ఆవుతుంది గదా! అది సమకూర్చడం, నా శక్తికి మించిన పని అని, నీకు తెలియదా?” అన్నాడు బాధగా.

తన తండ్రి అర్థికపరిస్థితి ఎరిగిన చంద్రుడు, మరేమీ మాట్లాడలేక తల వంచుకుని హరుకున్నాడు.

రెండు రోజుల తర్వాత చంద్రుడికి చదువు చెప్పిన గురువు, గోపాలుడికి కనిపించి, “గోపాలా, మీవాళ్లి పైచదువు లకు కాళికి పంపలేనన్నావట! ఎన్నోన్ను పెద్ద కుటుంబాల పిల్లలకంటే, నీ కొడుకు ఎంత తెలివైనవాడే, నీవు ఏమాత్రం గ్రహించినట్టు కనబడడం లేదు. ఆలాంటి వాళ్లి, తల తాకట్టుపెట్టి అయినా చదివిం

చాలిగాని, నిరుత్సాహపరచకూడదు," అని చెప్పాడు.

ఆ మాటలతో గోపాలుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. గురువు చెప్పినట్టు కొడుకును ఏదో విథంగా ఉన్నత విద్యేకు పంపాలని నిర్దయించుకుని, తన యజమాని దగ్గిరకు వెళ్ళాడు.

అతడు చక్రభూపతికి సంగతివివరించి, "తమకు కొంతధనం అప్పగా యిచ్చి, నెల, నెలా నా కిచ్చే జీతంలో నుంచి కొంత మీనహయించుకోంది," అన్నాడు వినయంగా.

తన కొడుకు కమలుడి పరిష్ఠితినీ, నౌకరు కొడుకైన చంద్రుడి బౌన్నత్యాన్ని సరిపోల్చుకుని కుమిలిపోతున్న చక్ర

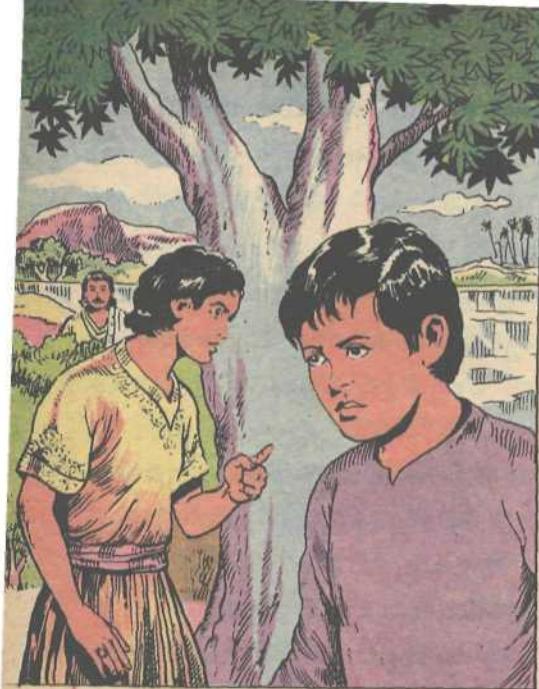
భూపతికి, గోపాలుడి మాటలతో విపరీత మైన కోపం వచ్చింది.

ఆయన మరో ఆలోచన లేకుండా వెంటనే, "నీకూ వృద్ధాప్యం మీద పడుతున్నది. అప్పగా ఎంత డబ్బు అవసరమో చెప్పలేదు. ఆ అవసరం ఎంతఅయినా— నెల, నెలా కొంత చేప్పున అప్ప ఏనాటికి తీర్చుగలవు? ఆట్టే దురాక్షలకుపోక, నీ కొడుకును అంతటితే చదువు చాలించి, ఏదైనా పనిలో చేరమను," అన్నాడు.

గోపాలుడు మరేమీ మాట్లాడకుండా, విచారపడుతూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ జరిగినదానికి చిరాకుపడుతూ, చక్రభూపతి చల్లగాలి కోసం చెరువుగట్టు కేసే బయలుదేరాడు. ఆయన అక్కడ

ఒక చెట్టుకింద కూర్చుండా మనుకుంటూండగా, దాపులమన్న ఒక చెట్టు నీడలో కమలుయా, చంద్రుడు మాట్లాడుకుంటూండడం కంటబడింది.

వాళ్ళిద్దరూ స్నేహితుల్లా మాట్లాడు కుంటున్నారా లేక శత్రువుల్లా కవ్యించు కుంటున్నారా? వినాలమనుకుంటూ చక్ర భూపతి వాళ్ళన్న చెట్టు వెనక్కు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

కమలుడు ఎంతో కతినంగా, చంద్రుడితో, “నీ ప్రయత్నం గురించి విన్నాను. విమైనాసరే, యింకా పై చదువులకు నుప్పు కాశీకి వెళ్ళడానికి విల్లేదు. అందుకు కారణం ఏమిటో చెప్పుడం లేదు. మానాన్న, నన్ను పంపే ఏషయంలో పట్టుదలగా వున్నాడు. జమీం దారుగారిని డబ్బుకోసం అప్పు అడుగు తానని కూడా చెప్పాడు. ఆయన తప్పక సహాయం చేస్తారన్న విశ్వాసం, నాకున్నది,” అని జవాబిచ్చాడు.

“అప్పులతోగాని కాని పెద్ద చదువు లెందుకు? ఆ ఆలోచన మాను. నేను ఉచితంగా డబ్బిస్తాను. ఎక్కుడికైనా వెళ్లి, ఏదైనా నౌకరి సంపాదించుకో,” అప్పాడు కమలుడు.

“నాకిప్పాడు డబ్బివసరం చదువు కోసమే! అలాకానప్పాడు, నాకు డబ్బుతో అంత అవసరం ఏమిటి?” అన్నాడు చంద్రుడు.

“నాకిప్పాడు డబ్బివసరం చదువు కోసమే! అలాకానప్పాడు, నాకు డబ్బుతో అంత అవసరం ఏమిటి?” అన్నాడు చంద్రుడు.

ఆ జవాబు వింటూనే కమలుడు అక్కడినుంచి గిరుకుగ్గున తిరిగి, గ్రామం కేసి బయలుదేరాడు.

ఈ సంభాషణ విన్న చక్రభూపతికి చాలా ఆనందం కలిగింది. ఆయన జంటిక తిరిగివస్తూనే గోపాలుణ్ణి పరిచి, “ఇదుగో, ఈ బదువందల వరహాలూ తీసుకో. నీ కొడుకును కాశీకి పంపు. తర్వాత యింకా డబ్బు అవసరపడితే,

సంకోచించక అదిగి తీసుకో, చంద్రుడి చదువుకు అయ్యేవ్యయం అంతా నాది. నువ్వు చిల్లిగవ్య కూడా తిరిగి తీర్చ నవసరం లేదు." అన్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజు, చక్రభూపతిలో అంత హతాత్తుగా మార్పు రావడానికి కారణం ఏమిటి? చంద్రుడికి గల విద్యా తృష్ణా లేక అతడికి తనపై గల విశ్వాసమా? తన కుమారుడికి చదువు అఖ్యాతెడని బాధ పదు తున్న అయిన, చంద్రుడికి అంత నిస్యార్థంగా థన సహాయం ఎలా చేయగలిగాడు? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయాచే, నీ తుల పగిలిపోతుంది." అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్పుడు, "చంద్రుడూ, తన కొదుకూ మధ్య జరిగిన సంభాషణ ఏన్న చక్రభూపతికి, ఒక వాస్తవం తెలియ వచ్చింది. అదేమంటే—చంద్రుడి విద్యా ప్రాభవాన్ని చూసి కమలుడు ఈర్షుపదు తున్నాడు. తనలో కూడా అభివృద్ధి చెందా

లన్న. ఆకాంక్ష కలిగినప్పుడే, ఎవరైనా ఎదులు వ్యక్తి గొప్పవాన్ని మనస్సార్థిగా అంగీకరిస్తారు. ఇలాంటి మార్పు కమలుడిలో వచ్చినట్టు, చక్రభూపతి గ్రహించాడు. అది, అతడి అభివృద్ధికి పునాదివంటిది. అంతేకాక, చంద్రుడిపై కమలుడికి గల ఈర్షు చాలా పరిమిత మైనది. అందువల్లనే, చంద్రుడు తన పట్టు వదలకపోతే, కమలుడు వెనుదిరిగి వెళ్లాడే తప్ప, అతడిపై దౌర్జన్యానికి పూనుకోలేదు. ఈ విధంగా, తన కొదుకులో వచ్చిన మంచిమార్పు గుర్తించడం వల్లనే, చక్రభూపతి, చంద్రుడి ఈన్నత విద్యకు ఆర్థిక సాయం చేశాడు. అంతేగాని, అతడికి గల విద్యా తృష్ణా, తనపై గల విశ్వాసం కారణాలు కావు. పైగా, చక్రభూపతి చేసిన, ఈ సాయం పూర్తిగా స్వార్థంతో కూడినది," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగానే, బేతాళుడు ఈవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టుకాగ్గు. —(కల్పతం)

జ్ఞానబోధ

రామాపురం అనే గ్రామానికి, ఎక్కడ నుంచే ఒక వెదాంతి వచ్చి, వ్రతం అయిగు మీద కూర్చుని దర్శిం, న్యాయం, సత్కారప్రతినల గురించి బోధలు చేయసాగాడు. గ్రామంలో చాలా మంది అయిన బోధలు విషాణుకి వెళ్ళసాగారు. వెదాంతి వాళ్ళతే, రోజు ఒక గుప్పెరు బియ్యం, ఐదు పైనలు తెస్తాంటండని చెప్పాడు. జనం అలాగే చేయాడు.

ఒకనాడు, అ గ్రామంలో బాగా చదువుకున్నవాడని పేరు పడిన, శరభయ్య అనే ఆసామీ వెదాంతికి భక్తిపూర్వకంగా సమస్థిరించి, “స్వామి, మీ బోధలు విన్న తర్వాత, అప్పటివరకూ అపమాద్యాన నదిచే చాలామంది, నన్నాక్కర్మప్రతినులయ్యారు. గ్రామంలో తంపులూ, జగదాలూ కూడా చాలా తగ్గిపోయిన్నాడు. కానీ, తమను గురించి నవ్వేక అసుమానం వెధిస్తున్నది. అసుమతిస్తే, అందులిచాను,” అన్నాడు.

“న్యాయంగా అయిగు, నాయనా!” అన్నాడు వెదాంతి.

“తమయ చేసే బోధల్లో తరచూ ఆశ పనికి రాదనీ, ధనాపేక కూడదనీ చెబుతూంటారు. అలాంటి మీరు, గ్రామస్తులను బియ్యం, పైనలూ తెమ్మునడం ఏం బాపుంది?” అన్నాడు శరభయ్య.

ఆ మాటలకు వెదాంతి సవ్యి, “నాయనా, నీ మాటల ద్వారా తెలుప్పున్నదేమంతే నా బోధలు గ్రామస్తులకు మేలు చెప్పున్నవని. కొద్ది రోజుల తర్వాత ఇదే మేలు, పాయిగు గ్రామస్తులకు కూడా చేయడానికి. అందుకు నేను బతికుండాలిగదా!” అన్నాడు.

ఆ మర్మాలి సుంచి గ్రామస్తులు వెదాంతికి బియ్యంతోపాటు ఉప్పు, పప్పు, కూర గాయలు కూడా తెచ్చి యివ్వసాగారు. —బైరి సత్యనారాయణ

మన దేవాలయాలు :

శ్రీరంగం

శ్రీరంగం దేవాలయంలో శేషచయన రంగనాథ విగ్రహం ఉన్నది. ఇది ఒకప్పుడు అయ్యాధ్వానగరంలో ఉండి దట. శ్రీ రామచంద్రుడి పూర్వులు ఈ విగ్రహాన్ని పూజించేవారనీ, ఆ విగ్రహం అయ్యాధ్వ రామ భవనం నుంచి ఇక్కడికి తీసుకురాబడిందనీ చెబుతారు.

రావణుని నంపారించి, సీతను పరిగ్రహంచి, లంకనుంచి రాముడు అయ్యాధ్వ సగెరానికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు, ఎట్టిపుఱుడు వారి వెంట వచ్చాడు. అతడు అయ్యాధ్వ రాజువునంలోని విగ్రహాన్ని చూసి మక్కువ పడడంతే, దానిని రాముడు అతనికి ఇచ్చాడు.

లంకను చేరేవరకు, విభీషణుడు ఆ విగ్రహాన్ని ఎక్కుడా దించకూడదన్న నియమం విధించబడింది. కనీ శ్రీరంగం మీదుగా వెళుతున్నప్పుడు, అతడు దానిని కింద వెళ్లాడు. ఆ తరవాత ఎంత ప్రయత్నించినా విగ్రహాన్ని పైకి ఎత్తులేక పొయారు.

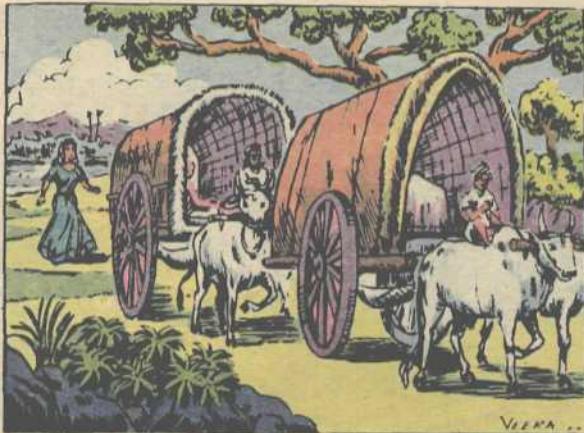
విగ్రహం చుట్టూ ఆలయం వెలసిన తరవాత, ఆ స్తులం దివ్యమైత్రంగా ప్రస్తుతిగాంచింది. ఎందరెందరో భక్తులు, మహానీయులు రంగనాథ దేవాలయాన్ని దర్శించసాగారు. అండార్ (గోదావె) అనే భక్తులు రంగనాథుని సేవించి, అయినలో లక్ష్మిమయింది.

క్రముక్రమంగా దేవాలయ ప్రాంగణం రకరకాల సాంఘిక కార్యక్రమాలకు నిలయమయింది. సుప్రసిద్ధ తమిళకవి కంబన్, రామాయణాన్ని రచించి, మొట్టమొదట భక్తుల సమక్షంలో చదివి ఈ ఆలయంలోనే రంగప్రవేశం కావించాడు.

పశ్చాండవ శతాబ్దింలోనూ, పదహారవ శతాబ్దింలోనూ భద్రీ సుల్తానులు ఈ ఆలయం ఏదికి దండెత్తి వచ్చారు. ఒక సుల్తాను గర్వగ్రూహంలోని విగ్రహాన్ని ఎత్తుకుపోవాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ, భక్తులు విగ్రహాన్ని తిరుపతి ప్రేమానికి తీసుకుపోయి భద్రపరిచారు. ఈ తృప్తమూర్తిని మాత్రం సుల్తాన్ తరలించుకు పోయాడు.

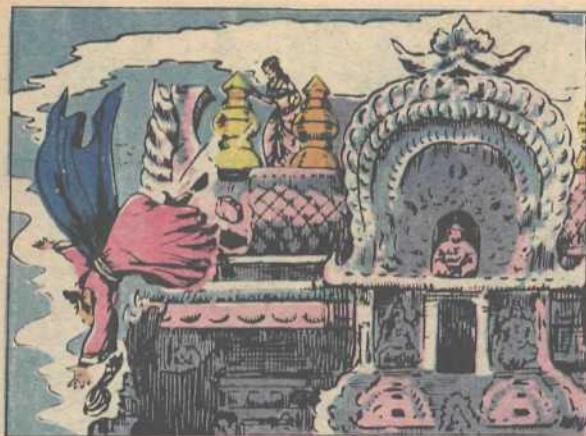
రామానుజాచార్యులు సుల్తాను ను కలుపుకుని, ఉత్సవిగ్రహాన్ని మళ్ళీ శ్రీరంగానికి తీసుకుపోవడానికి అనుమతి కేరాదు. సుల్తాను అందుకు అంగిక రించాడు.

అయితే, సుల్తాను కుమార్తె ఆ విగ్రహం వట్ట అవ్యాఖ్యాపేమను వెంచుకున్నది. విగ్రహాన్ని తీసుకు వెళుతున్న బండి వెనకగా నదమపాగింది. అమె జ్ఞాపక చిహ్నంగానే, శ్రీరంగం అలయంలో కాన్ని ముస్లిం సంప్రదాయాలు వ్రవేశ పెట్టబడ్డాయి.

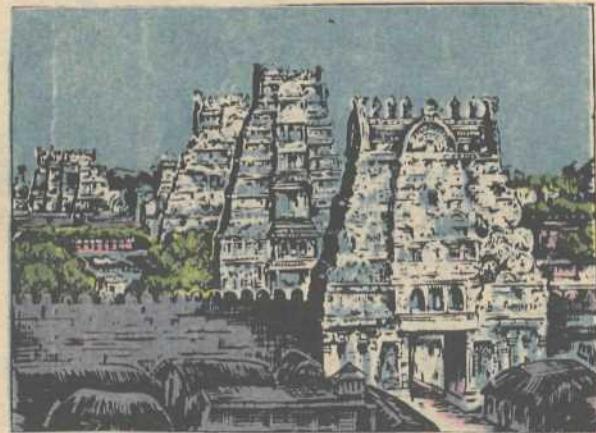
ఒకసారి సుల్తాను సేనానాయకుడు ఒకడు, దేవాలయాన్ని నెలపుట్టం చేయడానికి రఘున్థంగా కుటుంబాగాడు. ఈ విషయంగా అతడు సహచరులతో రఘున్థమంతనాలు జరవడం, అలయ నర్తకి భక్తమే చాటు నుంచి విన్నది.

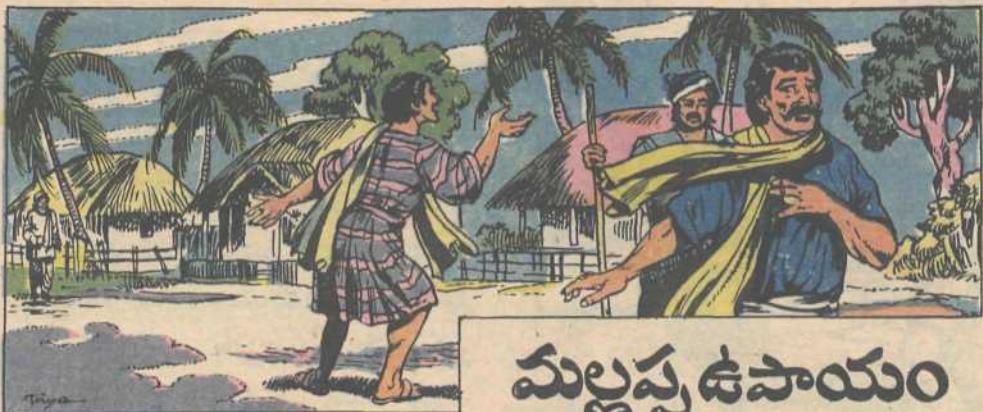

ఆ సత్రకి, సేనానాయకునికి గోపుర శిఖరం మీద నిధి ఉన్నది చూపుతా రమ్యని ఆశమాపి, మంచిగా మాట్లాడుతూ, అతష్టి గోపురాగ్రానికి తీసుకు పోయింది. అతడు ఏమరుపాటులో ఉన్న నమయం చూసి, అమె అతని కాలికింది రాతిని లాగివేసింది. వాడు గోపురం మీదినుంచి కిందపడి ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

ఏడు ప్రాకారాలతే, వేఱు స్తంభాల మంటపంతే, బుంకర ఏమానంతే—వెలుగొందుతున్న శ్రీరంగం దేవాల యంలో అపురూపశిల్పాలు చెక్కబడి ఉన్నాయి.

ఈ దేవాలయంలో జరిగే ఉత్సవాలలో ప్రధానమైనది వైకుంఠవికాదశి. యోగమాయాన్యరూపిణి అయిన వికాదశిదేవి ముర అనే రాక్షసుని నంహరిం చిన కుభదినమే వికాదశి. వికాదశి పుణ్యదినాన శ్రీరంగనాథుని దర్శించడం పుణ్యాప్రదముని భక్తులు విశ్వసిస్తారు.

మల్లపుడూయిం

సోమన్న పరమ తుంటరిమనిషి. వాడిం బికి అటూ, ఇటూ సూరయ్య, మల్లపుల ఇ ట్లున్నవి. పారుగిళ్ళవాళ్ళను ఏదో విధంగా తిట్టి, కవ్వించి వినెదించడం సోమన్న అలవాటు. అందుకోసం వాడు, వాళ్ళ మీద వెకిలిపాటలు కట్టి గింతెత్తు పాడేవాడు. వాళ్ళ దారిలో ఎదురైతే, వేళాకోళంగా నవ్వి. పలకరించకుండా వెళ్ళిపోయేవాడు.

ఆయితే, మల్లపు ఇలాంటివి పట్టించు కునేవాడు కాదు. వాడు సోమన్న ఆగడా లన్నీ భరించి పూరుకునేవాడు. సూరయ్య మాత్రం అలా పూరుకోలేక, చాలాసార్లు సోమన్నతో గడవ పెట్టికున్నాడు. వాడి కాగ్రవలసింది అదే గనక—వాడు పెద్దగా అరుస్తా, సూరయ్య మీదికి వెళ్ళేవాడు. దాంతో సూరయ్య హడలిపాయి చల్లగా ఇంట్లోకి వెళ్ళేవాడు.

సోమన్న మాత్రం అతడితో ఆ గొడవ వదిలిపెట్టక, “నన్ను రచ్చగాడితే, నేను మనిషిని కాదు. చూడు, నిన్నెం చేస్తానే!” అని ప్రతిజ్ఞ చేసేవాడు.

సోమన్న నేటి దురుసుతనంతోపాటు, పక్క ఇళ్ళవాళ్ళను జొధపెట్టేందుకు, తన ఇంబి ముందు పోగయిన తుక్క నంతా, వాళ్ళ ఇళ్ళ ముందుకు తుడిపించ సాగాడు. ఇలా చేస్తే, సూరయ్యతోపాటు మల్లపు కూడా తన మీదికి దెబ్బలాడ పస్తాడనీ, అప్పుడు అతణ్ణి నాలుగు తిట్టి వినెదించవచ్చని ఆశ పడ్డాడు. కాని, మల్లపు యిం సంగతే పట్టించుకోలేదు. తన తోపాటు మల్లపు కూడా కలిస్తే, సోమన్నకు బుద్ది చెప్పవచ్చని సూరయ్య ఆలోచించాడు.

సూరయ్య, ఈ సంగతి మల్లపుతో అన్నప్పుడు మల్లపు, తేలిగు నవ్వేసి,

"చూడు, సూరయ్య ! ఇరుగు పారుగు లతే గొడవలుపడుం, నాకిష్టముండదు," అన్నాడు.

ఈ జవాబు సూరయ్యకు కోపం తెచ్చించింది. వాడు ఆ కోపంలో, ఒకనాడు మల్లప్ప చూడకుండా, తన ఇంటి ముందున్న చెత్తా చెదారాన్ని వాడింటి ముందు పడవేశాడు. అయినా, మల్లప్ప ఏమి పట్టించుకోలేదు.

ఇలా రెండు రోజులు గడిచాక సూరయ్య, మల్లప్పను పలకరించి, "ఆ సోమన్న, నీకూ, నాకూ పోట్టాటపెట్టాలని, నా ఇంటి ముందు తుక్క కూడా, నీ ఇంటి ముందుకు తేస్తున్నాడు. రానురాను

వాడి అగడాలు మతమీరి పోతున్నావి. ఇందుకు మనం ఏదైనా చేయాలి," అన్నాడు.

అందుకు మల్లప్ప, "వాడి బుద్ది నీకు తెలిసిందిగదా ! మనం గొడవ లేపకుండ వుంటే సరిపోతుంది. నాకు నువ్వుంటే నమ్మకమే," అన్నాడు.

సూరయ్య తెల్లి బోయి, "అయితే మాత్రం, ఇంత తుక్క, నీ ఇంటి ముందు వెన్నూంటే, చూస్తూ పూరుకుంటావా ?" అని అనిగాడు.

"దానికేముంది ? ఇంటి ముందెలాగూ రోజు శుభ్రం చేసుకుంటాం గదా—పనిలో పనిగా, ఆ తుక్క కూడా తుండిచేస్తే సరిపోతుంది," అన్నాడు మల్లప్ప చాలా నెమ్ముదిగా.

"నువ్వులా వుండబట్టే, ఆ సోమన్న గాడు మరీ అలా బరితెగించిపోతున్నాడు. ఏది ఏమైనాసరే, వాడికి తగిన శాస్త్రి చే యా ల్పిందే," అన్నాడు సూరయ్య కోపంగా.

మల్లప్ప ఎంతో శాంతంగా, "ఒక సంగతి బాగా గుర్తుంచుకో, సూరయ్య. ఇంటి ముందు కాస్త తుక్కున్నా. ఎక్కువ తుక్కున్నా. దానిని తుడవడానికి పట్టే సమయంలో ఆట్టే తేడా వుండదు. అల్లా కాక, సోమన్నతో కాస్త గడవల్లోకి

దిగామంటే, బోలెదు కాలం వృథా," అన్నాడు.

"అలా అని శారుకుంటే, వాడు మనని చేతకానివాళ్ళని అనుకోదా?" అన్నాడు సూరయ్య.

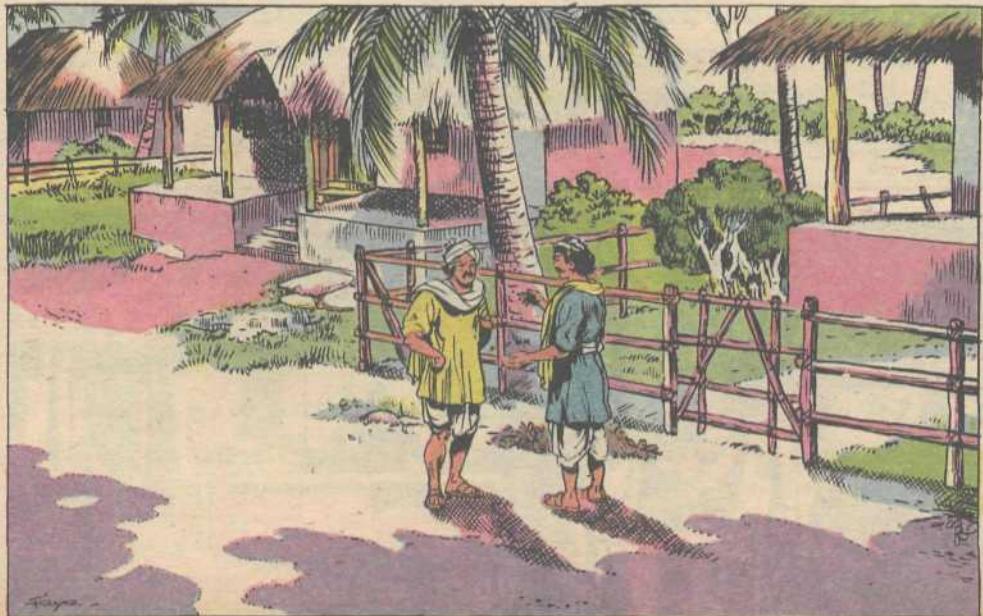
"మనం చేతకానివాళ్ళం కానప్పుడు, వాడలా అనుకుంటే మాత్రం ఏం నష్టం? ఒకవేళ మనం నిజంగా నే చేతకాని వాళ్ళం అనుకో! అప్పుడు, వాడలా అనుకోవడంలో తప్ప లేనట్టే గదా?" అన్నాడు మల్లప్ప.

సూరయ్య కొంచెంసెపు అలోచించి, "తలుచుకుంటే మనం కూడా, వాళ్లి— వాడికన్న వందరెట్లు ఎక్కువగా బాధలు పెట్టగలం!" అన్నాడు.

"అదెలా సాధ్యం, సూరయ్య? ఆ సామన్నగాడికేపనీ లేదు; మనకు బోలెదు పనులు. అయినా, ఉపాయకాలి ఎటువంటి యిబ్బందినైనా, తనకనుకూలంగా షార్పుకుంటాడు. సామన్న, నాకు మహాపకారం చేశాడనే చెప్పాలి!" అన్నాడు మల్లప్ప.

"సామన్న, నీకు ఉపకారం చేశాడా?" అని చెప్పలేనంత ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సూరయ్య.

"అప్పను! సామన్న అగడాలు నాకూ, మా ఇంటీ వాళ్ళకూ భరించడం కష్టంగానే వున్నది. వాళ్లి తలచుకుంటే, మాకూ ఒళ్ళు మండిపోతుంది. అందుకని, వాళ్లి తలవనే తలవరాదని నిశ్చయించుకున్నాం.

వాణి తలవకుండా వుండాలంటే, ఎవరికి తీరుబడి వుండకూడదు," అన్నాడు మల్లప్ప.

"అందుకు నువ్వేం చేశావు?" అని అడిగాడు సూరయ్య.

"నేను మామూలుకంటే ఎక్కువగా పొలం పనుల్లో వుండిపోతున్నాను. మా ఇంటో ఏగతావాళ్ళుందరూ బుట్టలల్లడం, చాపలు నేయడం, బోమ్మలు చేయడం లాంటి పనుల్లో క్రమంగా ప్రాచీణ్ణం సంపా యించారు. అందువల్ల, కుటుంబానికి అదనపు ఆదాయం వస్తున్నది. దీన్నిబట్టి చూస్తూంటే, సోమన్నవల్ల మాకు ఉప కారం జరిగిందని, నీకూ అనిపించడం లేదా?" అని అడిగాడు మల్లప్ప.

ఇది విని సూరయ్య తెల్లబోయాడు. మల్లప్పకు వస్తానని చెప్పి ఇంటికిపోయి, భార్యకు సంగతి వివరించాడు.

"అయ్యో, నాకీ ఆలోచన రానేరాలేదు. మనమూ, మల్లప్పలాగే చేద్దాం," అన్నది సూరయ్య భార్య.

ఆనాటి నుంచీ సూరయ్య. వాడి కుటుంబం మల్లప్పలాగే చేయసాగారు. అందువల్ల, వాడికి ఆదాయం పెరిగింది. సోమన్నను గురించి ఆలోచించడానికి వ్యవధి వుండడం లేదు.

ఇలా కొంతకాలం జరిగేసరికి సోమన్న జంటికి అటూ, డిటూ రెండు డాబా ఇళ్ళు లేచాయి. తన అల్లరీ, తిట్టూ సూరయ్య, మల్లప్పలు పట్టించుకోక షాపదం సోమన్నకు పెద్ద బాధగా తయారైంది.

ఆ బాధకు తోడు వాళ్ళు డాబా ఇళ్ళు కట్టడం చూసి సోమన్న చెప్పలేనంతగా మనేవ్వాధికి గురి అయి, "నా కారణం గానే వీళ్ళు పూరిపాకల స్థాయి నుంచి, డాబా డాళ్ళుస్థాయికి ఎదిగిపోయారు. మరి కొంతకాలం నేనిక్కుడ వుంటే, వీళ్ళ పెద్ద పెద్ద మేడలే కట్టవచ్చు!" అని ఆలోచించి, తన పూరి పాకను అయిన కాడికి తగసమై, మరో పూరుకు వెళ్ళి పోయాడు.

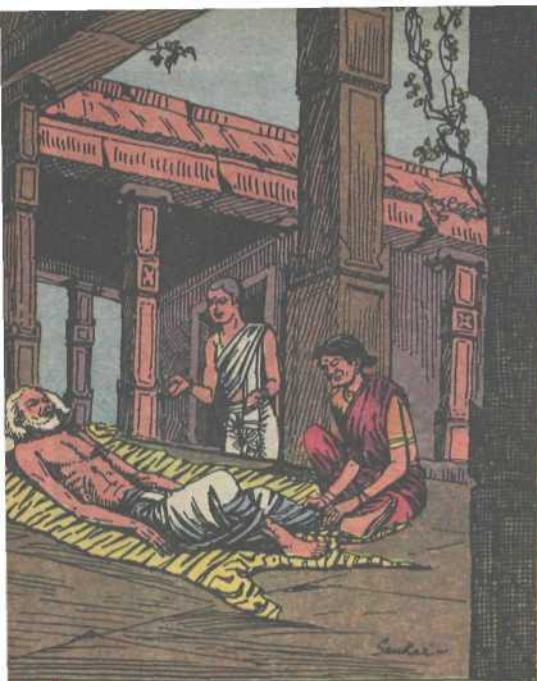
శివవీలు

శివభక్తుడెన చిరుతొండడిని చూడాలని పార్వతీదివే కోరింది. అప్యాయ శివుడు ఇంద్రుడితో కాంచీపురం ప్రాంతాలలో ఎదతెగని వానలు కురిపించమన్నాడు. కాంచీపురంలో ఇరవైబక్కరోజు ఎదతెగని వర్షం కురిసి. ఇరవైరండో రోజున వెలి సింది. ఈ మూడు వారాలూ చిరుతొండడు శివభక్తులకు రాత్రిం బగళ్ళు భోజనాలు పెడుతూనే వచ్చాడు. వంటచెరుకు లేక పొతె గుద్దలు నూనెలో తడిపి అంటించి, వంటలు చేయించాడు. అంతేగాని ఆ గద్దు రోజులలో కూడా తన ప్రతానికి భంగం రానియ్యలేదు.

ఈని, తీరా వాన వెలిసిన రోజున చిరుతొండడి ఇంట అతిథి లేకుండా

పోయాడు. కనీసం ఒక శివభక్తుడిక్కెనా భోజనం పెట్టి గాని చిరుతొండడు భోజనం చెయ్యాడు. అది అతని నియమం. అతను మధ్యాహ్నం వేళ బయటికి వచ్చిచూశాడు. పంచ అరుగుల మీద ఒక్క శివయోగి కూడా లేదు. అందుచేత చిరుతొండడు అతిథుల కోసం వెతుకుతూ పీఠుల వెంట పడ్డాడు. కోట అవరణలో ఎక్కుడా ఒక శివభక్తుడు దేరకలేదు. చిరుతొండడు కోట దాటి బూహ్య ప్రదేశాలలో వెడక సాగాడు.

ఒక తోటకు సమీపంలో ఒక పాదు పడిన గుడిలో ఇద్దరు వృద్ధ దంపతులు అతనికి కనిపించారు. ముసలివాడి జుట్టు నెరిసి జడలు కట్టి ఉన్నది; ముఖాన

వాట్ల తల్లితండ్రులు చంపి, వండి వద్దించాలి. నువ్వు కూడా నా పంక్తిన కూర్చుని తినాలి,” అన్నాడు.

“నన్ను చిరుతెండనంబి అంకారు. శివభక్తుల త్రయ్యాలు కొనసాగించటమే నా ప్రతం. తమరు కోరినట్టు భోజనం పెడతాను. మా ఇంటికి దయచెయ్యండి,” అన్నాడు చిరుతెండడు.

“నువ్వు ఒప్పుకుంటే చాలుతుందా? నీ భార్య కూడ నా నియమానికి ఒప్పుకోవాలి,” అన్నాడు వృద్ధుడు.

చిరుతెండడు తన భార్యను ఒప్పించునికి ఇంటికి వచ్చి, తిరువెంగనాంచితో సంగతంతా చెప్పాడు.

“మన మాంసం కోసి వండి పెట్టటానికైనా మనం సిద్ధమే గద. వెంటనే వెళ్లి వారిని తినుకురండి,” అన్నదామె.

ఈ లోపల, ముసలి రూపంలో ఉన్న శివుడు వేరొక రూపంలో సిరియాలుడు చదువుకునే పారశాలకు షిఖి, ఆ కుర్ర వాడితో. “నాయనా, మీ తండ్రి పరమ దుర్మాగ్దుడు; నిన్ను చంపి ఎవరో జోగికి పండి పెట్టి బోతున్నాడు. వెంటనే పారిపో,” అన్నాడు.

“అయ్యా, మీరు చెప్పేది చిత్రంగా ఉన్నది. పరోపకారార్థ మిదం శరీరం అన్నారు. దధిచి, శిథి మొదలైనవాళ్ళు

విభూతి రేఖ లున్నాయి. ముసలావిడ గుద్దిది; పులిచర్చుం మీద పడుకుని ఉన్న ముసలాయన పాదాలు ఒత్తుతున్నది.

చిరుతెండడు వారికి చేతులెత్తి నమ సాగ్రం చేసి, “ఇవాళ మీరిద్దరూ మా ఇంటికి వచ్చి శివార్పన చేసి, నన్ను కృతార్థుణ్ణి చెయ్యండి,” అన్నాడు.

దానికి ఆ వృద్ధుడు, “ఏడాదిగా నేను శివుడు ఉద్దేశించి నిరాహార ప్రతం చేస్తున్నాను. ఆ ప్రతానికి ఉద్యాపన నర మాంసంతో గాని కాదు. నరపతువు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైష్ణ కులాలలో దేనికైనా చెందినవాడు కావాలి; చిన్న వయసువాడూ, ఆరోగ్యపంతుడు కావాలి.

Sankar...

అజ్ఞానులా ?" అని సిరియాలుడు జవాబు చెప్పాడు.

చిరుతొండడు తిరిగి దేవాలయానికి వచ్చి, ముసలి బ్రహ్మష్టాణాణ్ణి ఎత్తుకుని, గుడ్డి అవ్యాను నడిపించుకుంటూ ఇంటికి వచ్చాడు.

తలిదండ్రులు సిరియాలుడికి తలంటి పోసి స్నానం చేయించి, అలంకరించి, "నాయనా, శివయోగికి అహారమపుత్రావా ?" అని అడిగాడు.

"సంతోషంగా అపుత్రాను," అన్నాడు సిరియాలుడు.

తల్లి తన కొడుకును ఒడిలో పదుకో బెట్టుకున్నది. చిరుతొండనంబి కొడుకును

చంపోడు. సిరియాలుడి మాంసం వండి ఆ భార్య భర్తలు వృద్ధ దంపతులకు పద్ధించారు. ముసలివాడు చిరుతొండ నంబితి, "సుఖ్మా, నీ కొడుకూనా పంక్తిన భోజనం చెయ్యండి మరి," అన్నాడు.

"మా అబ్బాయి ఎటో వెళ్ళి ఉంటాడు. వంటకాలు చల్లబడతాయి. మీరు అరగిం చండి," అన్నాడు చిరుతొండరు.

"సి భార్యను కేక పెట్టమను. పిల్లవాడు పట్టాడు," అన్నాడు ముసలివాడు.

తిరువెంగనాంచి, "నాయనా, సిరియాలా ! రారా !" అని కేక పెట్టింది.

సిరియాలుడు పరిగెత్తుకుంటూ విధిలో నుంచి లోపలికి వచ్చాడు.

చిరుతొండడు వృద్ధ దంపతులకేసి తిరిగేసరికి అతనికి పార్యతీపరమేశ్వరులు అసలు రూపంలో కనిపించారు ! వారు అతని శివభక్తికి మెచ్చుకుని, అతని భూర్య జన్మకథ తెలిపారు. ద్వికిణాన పూత్రపినాడు అనే ప్రాంతంలో అరణ్యం ఉండేది. అందులో శబరులు ఉంటూ ఉండేవారు. ఉడుమూరు అనేది వాళ్ళ ముఖ్య నగరం. అటవికులైన శబరులు వేటాడి, వ్యవసాయం చేసే జీవిస్తూ ఉండేవారు.

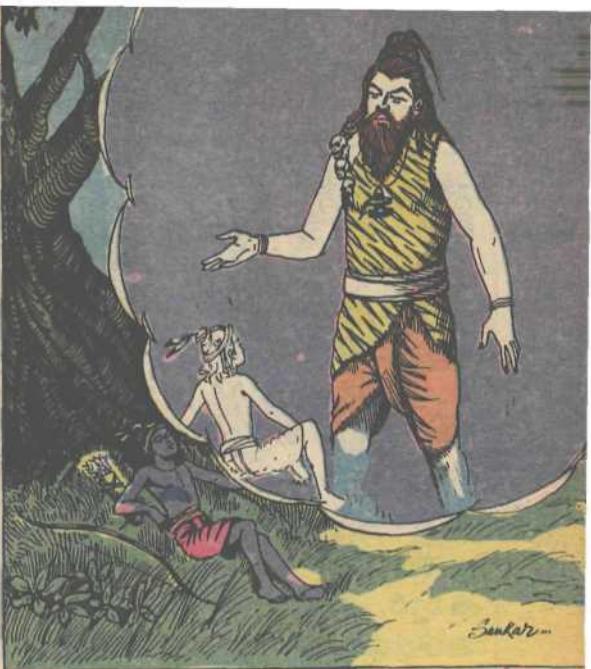
శబరులకు రాజు నాథనాథుడు. అతని భార్య పేరు తండె. వారీకి తిన్నదు అనే

తుమరుడు కలిగాడు. వాడు పెద్దవాడవుతూ, ఏలు ఏద్య నేర్చుకున్నాడు. వాడికా ఏద్య పుట్టుకణోనే వచ్చినట్టు కనబడింది. ఎందుకంటే, విల్లు పట్టుకున్న నలభై రోజులకే వాడు అరణ్యంలో పరిగతే లేదని, ఆకాశంలో ఎగిరే పక్షిని కొట్టి గలిగాడు.

శబరులు తమ రాజుతో తిన్నదికి వేట విద్యలు నేర్చాలన్నారు. ముందుగా శబరు లందరూ శివుడికి ఘ్రాజులు చేసి, వేటలు బలి పెట్టి, తాగి తందనాలాడి ఉత్సవం జరిపారు. మర్మారు శబరరాజు తన కొదుకు వెంట వేటకు వెళ్లపలసిన వారిని ఎన్నుకుని, వేటకు కావలసిన ఉచ్చులూ, పలలూ, కుక్కలు మొదలైన జంతువులూ సిద్ధం చేశాడు. పెద్ద సన్నహంతో తిన్నదు తన జాతివాళ్యము వెంటబెట్టుకుని తిరు పతి కొండలకేసి బయలుదేరాడు.

వేట చాలా విజయవంతంగా సాగింది. శబరులు రకరకాల అడవి జంతువులనూ, పక్షులనూ చంపారు; మాంసం ముక్కలు పుల్లలకు గుచ్ఛి కాల్పి. అడవి తేనెతో కలిపి తిన్నారు. ఈ విధంగా వన్యమృగాలను వేటాడుతూ వాళ్య చాలా రోజులు అడవిలోనే మకాం పెట్టారు.

ఒకనాడు తిన్నదు వేటాడి తలసి, ఒక పాగడచెట్టు నీడలో నిద్రపోయాడు.

ఆ నిద్రలో వాడికి ఒక కల వచ్చింది. కలలో ఒక మహాపురుషుడు కనిపించాడు. ఆ మనిషి ఒంటి నిండా విభూతి ఘ్రాను కుని, పులతోలు కట్టుకుని, ఎర్రటి జడలు వేళ్చాడుతూ, భుజాన పుర్రేల మాల ధరించి, మెడలో లింగాన్ని ధరించి ఉన్నాడు. ఆయన తిన్నదితో ప్రేమగా, "అబ్బాయి, ఇక్కడ క్షిండ పక్కన, సువర్ణముభినది తీరాన, మర్రిచెట్టు కింద శివుడున్నాడు. అక్కడికి వెళ్లి ఘ్రాజించు, నాయనా!" అని చెప్పి అంతర్థాన మయాడు.

తిన్నదు అదిరిపడి నిద్ర లేచి, ఆశ్చర్యంతో నాలుగు దిక్కులా చూశాడు.

తన తేటి వాళ్లు వేటలో నిమగ్నులై ఉన్నారు. వాళ్లు ఈలలూ, కేకలూ వినిపిస్తున్నాయి. అంతలో ఒక అదవి పండి వేటగాళ్లను తప్పించుకుని, గుర్తు గుర్తుమని అరుష్టా, పరిగెత్తుకుంటూ రావటం తిన్నడి కంట పడింది. వాడు దాన్ని కొట్టుటానికి వెంట తరిమాదు. ఆ అదవిపండి వాడికి అందకుండా అమితవేగంతో పరిగెత్తుతూ, చాలాదూరం తప్పి. అకస్మాత్తుగా ఒక చోట అదృశ్య మయింది.

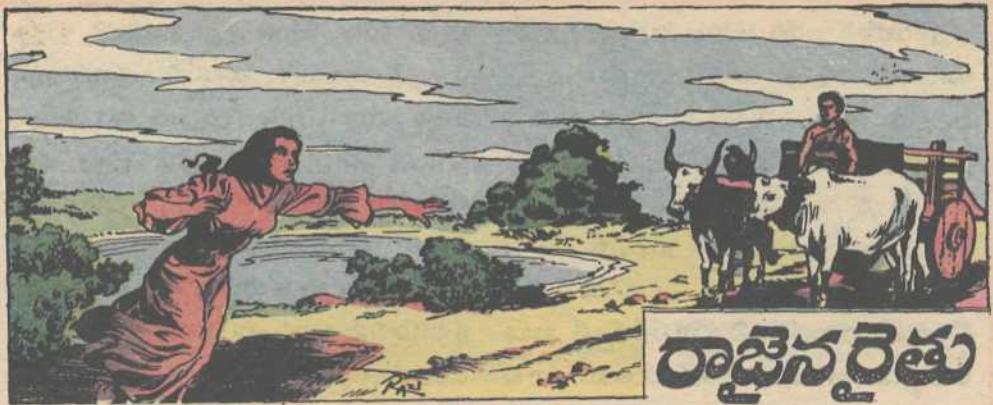
అది మాయమైన చోటనే ఇవాలయం ఉన్నది. కలలో తిన్నడికి కనిపించిన మహాపురుషుడు చెప్పినది ఈ శివ్యాష్టి గురించే. అందుచేత జరిగిన దంతా ఇవ మాయ అని గ్రహించి, తిన్నదు అనంద భాష్యాలు రాల్చుతూ ఆ లింగానికి సాప్తాంగ నమస్కారం చేసి, “స్వామి, ఈ కొండ ప్రదేశంలో పులులూ, సింహాలూ సంచరించే చోట ఏటి ఒడ్డున ఎందుకు కూర్చున్నావు? నికు అకలి అయితే

తిండి, నీరూ ఎవరు తెచ్చిపెడతారు? మా ఉదుమూరికి రావయ్యా! చిన్నక్కలూ, పెద్దక్కలూ నీకు పంది మాంసమూ, దుప్పి మాంసమూ, పెట్టుల మాంసమూ కమ్మగా పండి పెడతారు; రకరకాల బియ్యాలతో పాయసం పండి పెడతారు; రకరకాల తేనెలూ, పట్లూ నీకు లభిస్తాయి. మా ఘూరికి వచ్చేయి, నా వెంట వచ్చావా సరేసరి, లేకపోతే నేను ఇక్కడి నుంచి కదలను.” అన్నాడు.

ఇంతలో మిగిలిన శబదులు తిన్నట్టి వెతుక్కుంటూ వచ్చి, “తిన్నా, నువు తరిమిన అదవిపండి ఏమయింది?” అని అడిగారు. శివధ్యానంలో పున్న తిన్నదు మాట్లాడలేదు. వాళ్లు అతన్ని ఇంటికి పోదాం పదమన్నారు.

“ఈ శివుడు నావెంట వస్తేగాని నేను ఇక్కడినుంచి కదలను. మీరు వెళ్లండి,” అన్నాడు తిన్నదు. అతను తిరిగి శివ ధ్యానంలో పడిపోవటం చూసి శబదులు వెళ్లిపాయారు.

రాజైస్తరైతు

పూర్వం ఫ్రెజియాదేశంలో గోర్రియన్ అనే రైతు యువకుడు ఉండేవాడు. అతను ఒకనాడు తన ఎడ్డబండి కట్టుకుని నగరానికి బయలుదేరాడు.

బండి కొంతదూరం వెళ్ళేనరికి ఎక్కడి నుంచో ఒక గరుడపక్షి వచ్చి, ఎద్దులకు మధ్యగా పొలు మీద కూచున్నది. ఇది శుభశకునమని గ్రీకుల నమ్మకం. తనకు కలగటోయే మంచి యోగం ఏమిటా అని గోర్రియన్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఈ సమయంలో కెల్కుసన్ నగరంలో రాజు ఆకస్మికంగా మరణించాడు. రాజ్యం అరాచకమయింది. ఆ సమయంలో ఒక భక్తురాతికి గణం పూని, రచ్చపట్టులో కూడిన ప్రజలతో జలా చెప్పింది:

“మీరేమీ నిరాశపడకండి, మీ రాజు ఎడ్డబండి ఎక్కు ఇట్లే వస్తున్నాడు. బండిలో అతని సరసన మీ కాబోయే అన్నది.

రాణి కూడా కూర్చుని పున్నది. బండి పొలు మీద ఒక గరుడపక్షి కూచుని ఉన్నది!”

ఈ వివరాలన్నీ తెలియగానే ప్రజలు సంతోషించి తమ కొత్త రాజు కోసం ఎదురు చూడసాగారు.

అయితే, భక్తురాలు చెప్పిన ఈ మాటలు విన్నవారిలో ఒక యువతి గఱిగబా నగరం వెలపలికి పరిగెత్తింది.

కొంతదూరం వెళ్ళక అమెకు ఒక ఎడ్డబండి ఎధురయింది. దాని పొలు మీద గరుడపక్షి కూచుని ఉన్నది. బండిలో ఒక యువకుడున్నాడు—కాని అతని పక్కన ఎవరూ తెరు.

నగరం నుంచి వచ్చిన యువతి బండికి ఎదురు వెళ్ళి, గోర్రియనతో, “అను, అను! నన్ను కూడా నీతోపాటు బండి ఎక్కునీ!” అన్నది.

గోర్రియన్ బండి ఆమెను ఎకి ప్రించు
కుని తన సరసన కూచేనిచ్చాడు.

"చూదు, నన్ను పెళ్ళాడ తానని
ప్రమాణం చేశావంటే నీకు ఈ సాయం
కాలం లోగా మహా గోప్య యోగం
కలిగిస్తాను," అన్నది ఆ యువతి.

తన కేదే యోగం పట్టబోతున్నదని
గోర్రియన్ గరుడపక్షిని చూసినప్యాడే అను
కున్నాడు. అందుచేత అతను ఆమె మాట
లకు ఆశ్చర్యపడక, ఆమెను ఎగా దిగా
చూసి, "నీ అందానికి తగిన వివేకం
కూడా ఉంటే నిన్ను పెళ్ళాడటానికి
నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు!" అన్నాడు.

"నా వివేకం గురించి నీకేమీ సందేహం
పద్ధు," అంటూ ఆమె భక్తురాలు గణం
పూని చెప్పిన మాటలు గోర్రియన్తో చెప్పి,
"నేనీ బండిలో ఎక్కుకపోతే నీస్తు రాజుపు
కాలేవు!" అన్నది.

గోర్రియన్ అపునన్నట్టు తల పూపాడు.
ఇంకా రుఫాము పొద్దుండగానే బండి
నగరం ప్రవేశించింది. ఎద్దబండి, బండి

పోలు మీద గరుడపక్షి, బండిలో పక్క
పక్కనే కూచుని యువతి యువకులూ
కనిపించగానే ప్రశఱు ఉత్సాహంతో
"రాజు! రాజు!" అంటూ పెద్దగా జయ
జయ ధ్వనాలు చేశారు.

ఈ విథంగా గోర్రియన్ తెల్చుసన్
నగరానికి రాజు అయాడు. తనకి అద్భుతం
కలిగించిన బండి పోలుకూ కాదికి కలిపి
ఒక చిత్రమైన ముది వేసి, ఆ రెంటనీ
తశ్శరుదికి అంకితం చేసి దేవాలయంలో
ఉంచి, "ఈ ముది విప్పినవాడు ప్రపం
చాని కంతకూ సార్వబోము ఉపుతాడు,"
అని చెప్పాడు.

గోర్రియన్ వేసిన ఆ వింత ముదిని
విప్పిందు కు చాలామంది ప్రయత్నిం
చారు. కాని సాధ్యం కాలేదు.

ప్రపంచాన్ని జయించబానికి కంకణం
కట్టుకున్న అలెగ్గాందరు కూడా ఆ ముదిని
విప్పటానికి ప్రయత్నించి, విఫలాడై,
విసగి, చివరకు తన కత్తితో దాన్ని ఛేదిం
చాడట.

పిశాచాలబోస్యం

ఆంబాపురం అనే గ్రామంలో, సాంబు దనె యువకుడుండెవాడు. వాడు ఇంటి పెరట్లో కూరగాయలు పండించి, వాటిని పట్టుంటో అమ్మి, కాలం గడుపుకు వస్తున్నాడు.

ఒకసారి వాడు కావిడిబుట్టల్లో తీసుకు పోయిన కూరగాయలు, అమ్ముడు పోయే సరిక సూర్యాస్తమానం కావచ్చింది. వాడు గ్రామానికి బయలుదేరాడు.

ఒక జామురాత్రి గడిచాక, సాంబుడు దారిలో వున్న ఒక పెద్ద చింతతోపును చేరాడు. ఆ సమయంలో ఉరుములూ, మెరుపులతో వాన ప్రారంభమైంది. వాడు దారి పక్కనే వున్న ఒక చింతజెట్టు కిందికపోయి నిలబడ్డాడు. ఒక గంటకాలం గడిచినా వాన తగ్గుముఖం పట్టలేదు.

ఇప్పుడు ఏం చేయదమ్మా అని సాంబుడు దిక్కులు చూస్తుండగా, ఒకచోట కణ

కణమంటూ మందుతూ వున్న నెగడు కనిపెంచింది. ఇంత వానలో, అరని నెగడేమిటా అనుకుంటూ, వాడు దాన్ని సమీపించి, భయంతో కెప్పుమని కేక పెట్టాడు. అందుక్కారణం, నెగడు చుట్టూ కూర్చుని వున్న మూడు పిశాచాలు!

సాంబుడి కేక, విని, పిశాచాలు వాడి కేసి చూసి, “ఇలా వచ్చి కూర్చు, నిన్నెం మింగేయంలే. అంబాపురం గ్రామం వాడివెగదా! రేపు మీ గ్రామంలో ఏం జరగనున్నదే, కాస్తచెప్పు?” అనిఅడిగాయి.

పిశాచాలు ఆలా ఆడగ్గానే, సాంబుడు ధైర్యం తెచ్చుకుని, వాటి దగ్గిరకుపోయి, “నేను కూరగాయలమ్మి పొట్టపోనుకునే వాళ్ళి. నాకు జోడ్యైతిషం తెలిదు,” అన్నాడు.

“అలాగా! అయితే నే చె బు తా ను, విను,” అంటూ ఒక పిశాచం ముందుకు వంగి, నెగడులోని మంటను కొంత-

మంగి, "మీ ఉండి పారకాల నానుకుని, ఒక వేపచెట్టు వున్నదిగదా! అది, పోయిన గాలివాన దెబ్బకు, ఒక పక్కకు బాగా వంగిపోయింది. రేపు ఉదయం వేళల్లో ఆ చెట్టు పారకాల మీద కూలి పడచో తున్నది," అన్నది కళ్ళు మూనుకుని.

రండో పికాచం నెగడులోంచి దోసిల్లతో నిప్పులు తీసుకుని, తల మీద పోసుకుని, "సాయంత్రం జరగబోయె దెవుడి ఉరే గింపులో, ఆలయం ఏనుగుకు విచ్చేకుక్క తుంది," అన్నది, తల మీద పున్న నిప్పు లను నెగడులోకి రాల్చుతూ.

మూడో పికాచం తన నేట్లోంచి నెగడులోకి మంటను ఉండుతూ, "రాత్రికి, మీ

ఉండి పెద్దచెరువుకు గండి పడుతుంది," అన్నది.

ఆ పికాచాల జోస్యం విని, సాంబుదు అశ్చర్యపడుతున్నంతలో, అవి ఒకసారి పెద్దగా నవ్వు మాయమై పోయినే.

వాన తగ్గుముఖం పట్టగానే, సాంబుదు బయలుదేరి గ్రామం చేరాడు. వీధిలో పారకాలకు పోయె పిల్లలు కంటపడగానే, వాడికి పికాచాల జోస్యం గుర్తుకువచ్చింది. వాడు పారకాలకుపోయి, ఉపాధ్యాయుడితో జరిగింది చెప్పి, "ఎందుకయినా మంచిది, పారకాలకు సెలవివ్యంది," అని సలహా ఇచ్చాడు.

ఆ ఉపాధ్యాయుడికి వేరే సాంత పని వుండడంతో, పారకాలకు సెలవని చెప్పి, అప్పటికే వచ్చిన పిల్లలతో ఆవరణ దాటు తూంటగా, వేపచెట్టు ఫెళ్ళఫెళ్ళమంటూ దానిమీద కూలిపడింది.

ఫ్లామీద పికాచాల జోస్యం సంగతి, గ్రామంలో అందరికి తెలిసిపోయింది. గ్రామ పెద్దలు కొందరు సాంబుడి దగ్గరకు వచ్చి, పికాచాలు మరేమైనా చెప్పా యా అని ఆడిగారు.

"సాయంత్రం ఆలయపు ఏనుగుకు పిచ్చి పట్టబోతున్నదట! రాత్రికి మన ఉండి పెద్దచెరువుకు గండిపడబోతున్న దట!" అని చెప్పాడు సాంబుదు.

ఆలయ ధర్మకర్తలు ముందు
జాగ్రతగా, ఏనుగును తీసుకుపాయి,
గ్రామం బయట ఒక వెట్టుకు గొలుసులతో
కట్టివేళారు. అయితే, దేవుడి ఊరేగింపు
ప్రారంభంకాగానే, అది పెద్ద ఫుంకారాలు
చేస్తూ, గొలుసులు తెంచుకుని, అదవిలోకి
పారిపోయాంది.

ప్రమాదం తప్పినందుకు గ్రామస్తులు
సాంబుణ్ణి మెచ్చుకుని, ఆరాత్రి కొండరు
కాగడాలతో చెరుషుగట్టుమీద కాపలా
వేళారు. అర్థరాత్రి సమయంలో, వాన
నీరు కాలవలగుండా పచ్చి చెరువులో
పడడంతో, దానికి గండి పడింది. వెంటనే
జనం, ఆ గండిని రాళ్ళతేసూ, ముట్టి
తేసూ పూడ్చివేళారు.

“పిశాచాల జోస్యం అఛ్ఛరాలా నిజ
మయింది, సాంబుడూ! ఈ రాత్రి చింత
తేపుకుపాయి, అవేం చెబుతాయో
తెలుసుకురా,” అని గ్రామ పెద్దలు
సాంబుణ్ణి కోరారు.

సాంబుడు చీకటి పడగానే పిశాచాల
దగ్గిరకు వెళ్ళాడు. అని, వాళ్ళి అంత
దూరంలో చూస్తూనే, “అంబాపురవాసీ,
రారా! మా జోస్యం ఘలించినట్టేనా?”
అని అడిగినై.

“టిట, మహా బాగా ఘలించింది.
పిశాచాల జోస్యానికి తిరుగుంటుందా!

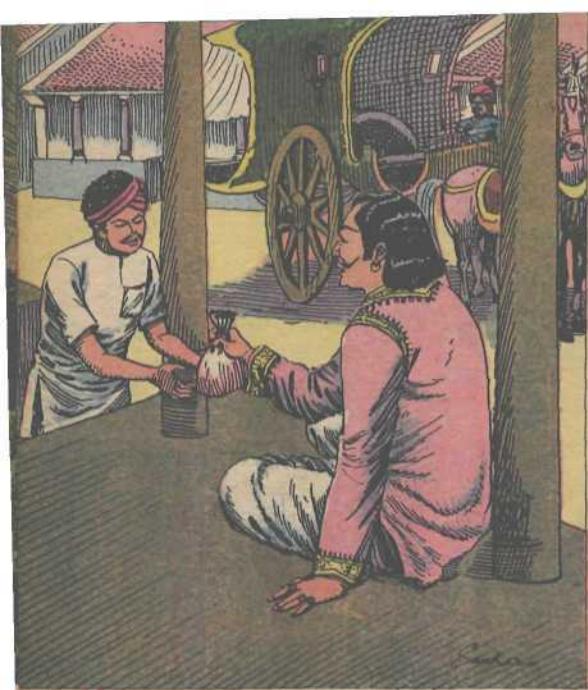

ఈ రాత్రి ఏం చెబుతారో తెలుసుకుండా
మని వచ్చాను,” అన్నాడు సాంబుడు.

పిశాచాలు వాడితో—మర్మాటి రాత్రి
జమీందారింటో దొంగలు పడబోతున్నా
రని, గ్రామ పెద్ద ధనంజయ్య కూతురు
పెళ్ళికి పండి సారకాయపులుసులో, బల్లి
పడబోతున్నదని, చెప్పి మాయమయినై.

సాంబుడు గ్రామానికి తిరిగిపచ్చి.
ఈ సంగతి జమీందారుకూ, ధనం
జయ్యకూ తెలియపరిచాడు. వాళ్ళు
ముందే జాగ్రతపడడంతో ప్రమాదాలు
తప్పాయి.

మర్మాడు జమీందారు స్వయంగా
బగ్గిలో సాంబుడి పాకకుపచ్చి, “ఈ రాత్రి

పిశాచాలను, నాకు కొడుకు ఎప్పుడు పుడతాడే కనుకోగై. నీ కష్టం వుంచు కొనులే!" అంటూ వందబంగారు కానులున్న మూటను సాంబుడికిచ్చి వెళ్లి పోయాడు.

ఆ తరవాత కోద్ది సేపటికి గ్రామ క్రేష్ణి, వాడి దగ్గిరకు వచ్చి, "మా శూర్యులూ, నా భార్య తరపువాళ్లూ, ఏడనిమిది తరాలకిందట, టిడు వ్యాపారం చేసి లక్షలూ, కోట్లూ అర్పించారు. ఈ చిల్లర కొట్టేమిటి? టిడులమీద సముద్రవ్యాపారం ప్రారంభించమని, నా భార్య ఒకటే పోరు పెడుతున్నది. అందులో నాకు అచ్చి వస్తుందే, రాదే, కాస్త ఆ పిశాచాలనడిగి

తెలుసుకో," అని సాంబుడి చేతిలో ఒక బంగారు కానూ, ఒక వెండికానూ పెట్టి వెళ్లాడు.

ఈ విధంగా సాయంకాలం అయ్యే టప్పుటికి, వాళ్లూ, వీళ్లూ పిశాచాల జోస్యం కోసం ఇచ్చిపో యిన ఉబ్బు లెక్కచూసుకునేసరికి, సాంబుడికాళ్లు చెదిరిపోయాయి. అంతా కలిపి వెయ్యి కానులవరకూ జమపడింది.

సాంబుడు అందరికోరికలూ, ఒక కాయితంమీద రాయించుకుని, పచ్చిన ఉబ్బులో ఐదువందల కానులు మూట కట్టుకుని, ఆ రాత్రి మళ్ళీ పిశాచాల దగ్గిరకు పోయాడు.

పిశాచాలు వాణ్ణి చూస్తూనే, "అంబా పుర వాసి, రారా!" అన్నవి నవ్వుతూ.

సాంబుడు చనువుగా పోయి, వాటి పక్కన కూర్చుని. "మీరు ఎప్పుడూ జరగబోయే చెడును గురించే చెబు తున్నారు. అలాకాక, జరగబోయే మంచిని గురించి కూడా చెబితే, కనక వర్షం కురుస్తుంది!" అంటూ కానులమూటను పిశాచాలకు చూపించాడు.

తరవాత వాడు జరిగినదంతా పిశాచాలకు చెప్పి. గ్రామ ప్రజల కోరికలు రాసి పున్న కాయితం వాటిముందు పెట్టి, "అన్నింటికి జవాబులు చెప్పి. ఐదు

వందల కానులు పుచ్చుకోండి. నా వాటు
ఇదు వందలు. ఒక్క రోజులో ఇంత
సంపాదన! ఇక నేను కూరగాయలు
పండించే గడ్డు చాకిరి మాని, ఇలా
హాయిగా డబ్బు సంపాయించదలిచాను.”
అన్నాడు.

వాడి మాటలు వంటూనే ఏకాచాల
కళ్ళు నిప్పు కటికల్లా అయియి. అవి
వాడు తెచ్చిన కాయితా స్నీ, కానుల
మూటనూ నెగడు లో వేసి, “ఒరే,
మూర్ఖుడా! ఇంకేనాడూ ఇటు రాకు. ఒక
వేళ వచ్చినా, మేం నీకు కనిపించం,”
అంటూ మాయమయి పోయాడై.

ఈ జిరిగినదానికి సాంబుడు విస్తు
పోయి, ఒక పుల్లతో నెగడునంతా కదిపి
చూశాడు. ఎక్కుడా వాడికి కానులు కని
పించలేదు. తెల్లవారితే ఎవరి డబ్బు,
వారికి తిరిగి జవ్వాలి. ఏం చేయాలో
తోచక వాడికి దుఃఖం ముంచుకువచ్చింది.

తెల్లవారాక, అ దారిన పోతున్న ఒక
ముసలి బాటసార్లి సాంబుట్టి చూసి,

“ఏం, నాయనా! అలా విచారంగా
కూర్చున్నావు?” అని అడిగాడు.

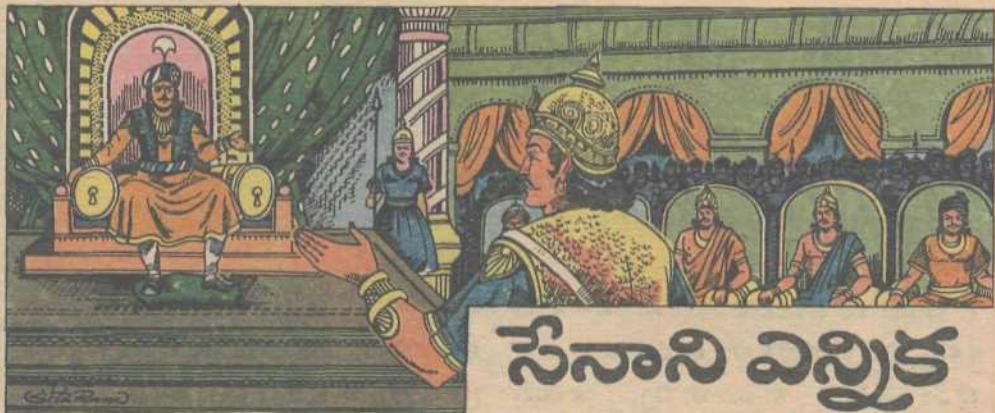
సాంబుడు అతడికి జరిగినదంతా
చెప్పాడు.

అంతా విన్న బాటసారి, “నాయనా.
ఆ పికాచాలన్నట్టు, నిజంగానే నువ్వు
మూర్ఖుడివి! పికాచాలు డబ్బు ఏం చేసు
కుంటాయి? అవి చేసిన చెడ్డ పనులకు
ప్రాయశ్చిత్తంగా, కొన్ని మంచి పనులు
చేయాలనుకున్నవి. అందువల్లనే, మీ
గ్రామానికి రానున్న ప్రమాదాల గురించి
ముందుగా హెచ్చరించినే. వాటి నదుచే
కాన్ని నువ్వు, వ్యాపారంగా మార్పుచూశావు.

ఆ కారణంగా అవి నీకు యిక కనబడ
మంటూ మాయమయినై,” అని చెప్పాడు.

ఆ మాటలతో సాంబుడికి తన తప్పే
మిటో అర్థమైంది. నాలుగైదు నెలలు
పాటు, మరింతగా కష్టించి పని చేసి,
గ్రామములిచ్చిన డబ్బు బాకీ తీర్చపచ్చ
నన్న ఆత్మవిశ్వాసంతే, వాడు ఇంటిదారి
పట్టాడు.

సేనాని ఎన్నిక

గజపుర సేనా నాయకుడు వీరమల్లు పూతుగా మరణించడంతో, రాజు ఇంద్ర సేనుడికి వెంటనే మరొకరిని ఆ పదవిలో నియమించవలసిన అవసరం కలిగింది. అందుకు తగినవాళ్ళు సైన్యంలో ముగ్గు రున్నారు—విక్రముడు, అజయుడు, శూరుడు. ఆ ముగ్గురిలో ఎవరికి సేనా నాయక పదవి ఇవ్వడమా అని అయిన తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నంతలో, ఇందుపుర సర్వసేనాని, రాజును చూడ వచ్చాడు.

గజపుర, ఇందుపురాలు అనాదిగా మిత్రరాజ్యాలు. వీటికి పొరుగునవున్న మరొక దేశపు రాజు యుద్ధ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడని తెలిసి, ఆ సంగతి తెలియ జీయడానికి ఇందుపుర రాజు తన సేనాని అయిన అమరుణ్ణి, ఇంద్ర సేనుడి వద్దకు పంపాడు.

అమరుడు పొరుగురాజు రహస్యంగా సాగిస్తున్న యుద్ధ ప్రయత్నాల గురించి ఇంద్ర సేనుడికి వివరంగా చెప్పి, “ఇది అత్యంత సమర్థులైన, మా చారులు అంద జేసిన సమాచారం. మనం తగు జాగ్రత్తలో వుండడం ఎంతో అవసరం అని మహారాజుగారు అభిప్రాయపడు తున్నారు. ఇలాంటి క్లిష్ట సమయంలో మంచి నిపుణుడైన తమ సేనాని వీరమల్లు మరణించడం దురదృష్టకరం.” అన్నాడు.

“ఆ మాట నిజం. మరొక సమర్థులైన వాణ్ణి అతడి స్తోనంలో వెంటనే నియమించాలనుకుంటున్నాను,” అని ఇంద్ర సేనుడు తన కెదులైన సమస్య గురించి చెప్పి, “మీరే ఏదైనా పరిక లాంటిదిపెట్టి, శూరుడును, అజయుడు, విక్రముడు— ఆ ముగ్గురిలో ఒకరిని ఎన్నిక చేయడం

బాహుంటుంది గదా. ఏమంటారు ?" అని వివిధ రకాల ఆయుధాల వివరణా అడిగాడు.

అమరుడు అందుకు ఒప్పుకుని, మర్మాదు ఆ ముగ్గురినీ విడివిడిగా పరి క్రించి చూస్తానన్నాడు.

మర్మాదు రాజు ఇంద్రసేనుడూ, అమరుడూ ఒక గదిలో ఆకిసులయ్యారు. ముందుగా శూరసేనుడికి కబురు వెళ్లింది. అతడు రాగానే అమరుడు, "మనపొరుగు రాజులు కొందరు మనపై కత్తి దూయా లన్న ప్రయత్నంలో వున్నట్టు తెలిసింది. వాళ్ళ సైనికబలం ఏపాటిదే నీకు తెలుసా ?" అని అడిగాడు.

శూరసేనుడు వెంటనే ఆయు రాజుల గజశ్వబలాల సంఖ్య, సైనికులు వాడే

వివిధ రకాల ఆయుధాల వివరణా చెప్పేకాడు.

అంతా విన్న అమరుడు, శూరసేనుడీ, "మంచిది ! మరి, మీ గజపుర సైనిక బలం సంగతేమితి ?" అని అడిగాడు.

శూరసేనుడు తమవుకోకుండా తమ రాజ్య సైనికబలాల విషరాలస్తే చెప్పడమే కాక, ఎంత సైనికబలం ఏ రాజ్య సరి హద్దులో వున్నదే కూడా వివరంగా తెలియ బరిచాడు.

అమరుడు అతట్టి వెళ్ళమని, అజయుడీ పిలిపించి, శూరసేనుడీ ప్రక్కించి నట్టే ప్రక్కించాడు.

అజయుడు కూడా శూరసేనుడి లాగే అడిగిన మరు క్షణమే పొరుగురాజ్యాల

సైనికబలం గురించే కాక, తమ రాజ్య సైనికబలాల గురించి కూడా వివరంగా చెప్పేవాడు.

ఆతడు వెళ్లిన తరవాత విక్రముడు వచ్చాడు. అమరుడు ఆతట్టే మిగతా ఇద్దర్ని ప్రశ్నించినట్టే ప్రశ్నించాడు.

అయితే, విక్రముడు మాత్రం పొరుగు రాజ్యాల సైనికబలాలను గురించి సరైన వివరాలు చెప్పి. తమ రాజ్య సైనికబలం గురించి తనకు అంతగా ఏమీ తెలియదన్నాడు.

విక్రముణ్ణీ పంపివేళాక అమరుడు, రాజు ఇంద్రసేనుడితే, “మహారాజా, మీ సైనాయధిపతిగా పుండదగినవాడు, ఈ విక్రముడే!” అన్నాడు.

దానికి రాజు అశ్వర్యపోయి, “తన రాజ్యపు సైనికబలం సంగతి తెలియని వాడికా, సేనానివదవి, కట్టబెట్టడం!” అన్నాడు.

“మహారాజా, విక్రముడికి తమ సైనికబలం గురించి తుణ్ణంగా తెలుసు. అయితే,

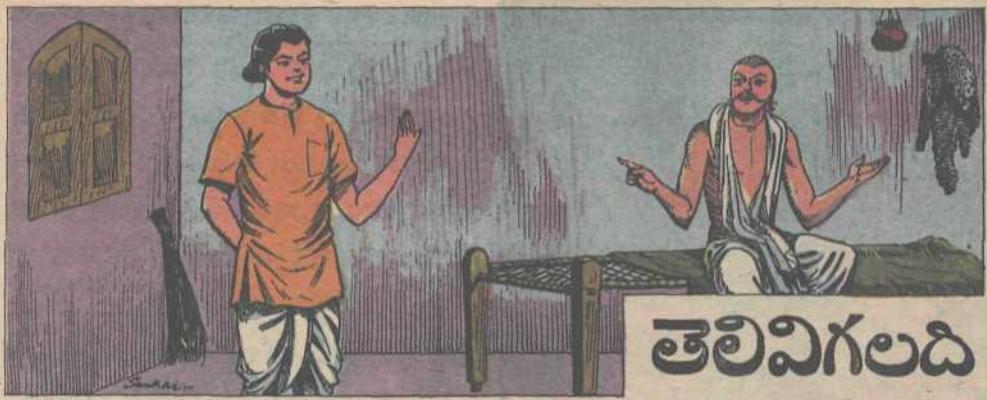
ఆ సంగతి నా దగ్గిర ఎందుకు దాచాడే, తమరు ప్రశ్నించి చూడండి.” అన్నాడు అమరుడు.

అమరుడు తిరిగి తన రాజ్యానికి వెళ్లి పోయాక, రాజు ఇంద్రసేనుడు, విక్రముడికి కబురుచేసి, “మన రాజ్య సైనికబలాల వివరం నీకేమీ తెలియదా?” అని అడిగాడు.

అందుకు విక్రముడు ఎంతో వినయంగా, “మహారాజా, మన దేశం, ఇందుపురం ప్రస్తుతం ఎంత మిత్ర దేశాలైనప్పటికి, భవిష్యత్తులో ఎలాంటి మార్పులు రాగలవే మనం చెప్పలేం గదా! అందువల్ల, మన సైనికబలాల విషయం, ఒక పొరుగుదేశపు సైనికాధికారికి తెలియచెప్పడం భావ్యం కాదని, నా అభిప్రాయం,” అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు రాజు చాలా సంతోషించి, అనాడే విక్రముణ్ణీ సేనానాయకుడుగా నియమిస్తూ అధికార ప్రకటన జారీ చేశాడు.

తెలివిగలద

బిక్ గ్రామంలో ఒక రైతు ఉండేవాడు. అ రైతుకు ఒక కృడె కొడుకు. అందుచేత రైతు తన కొడుకును చాలా గారాబంగా పెంచి, వాడు పెద్దవాడై ఎంతో సమర్థు దపుతాడని ఆశించాడు. రైతు కొడుకు కూడా ఆ రోజుకారోజు తాను చాలా తెలివిగలవాళ్లి అపుతున్నానని గర్వపడుతూ పచ్చాడు. వాడికి తన తెలివితేటలలో నమ్మకం పెచ్చినకొద్ది. తండ్రికి తగ్గసాగింది. ఇలా కొంతకాలం జరిగాక ఒక నాడు రైతు కొడుకుతో, "నీకు ఇరవైయెళ్లు నిండాయికదా, కాస్తుయినా చేతకి అక్కరకు రాకుండా ఉన్నావే! ఆలోచించినకొద్ది నీకు తెలివితేటలు శూన్యంగా ఉన్నట్టు కనబడుతున్నది!" అన్నాడు.

"తెలివితేటలు నాకు లేకపోతే ఇంకపరి కున్నాయి? నన్ను ఏం చెయ్యమంచావే చెప్పు!" అన్నాడు కొడుకు.

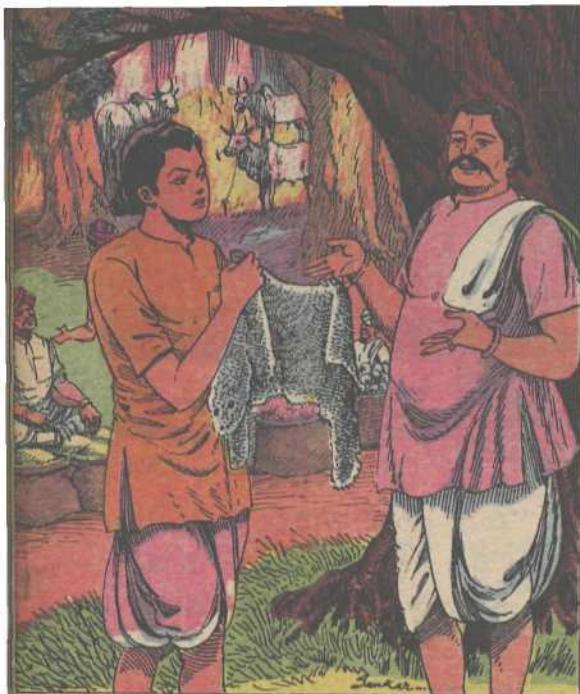
"మన ఇంట్లో గొర్రెచర్చుం ఉన్నది. దాన్ని రెపు సంతలో అమ్మి రా, నీ తెలివితేటలు చూస్తాం!" అన్నాడు రైతు.

"క్షణంలో చర్చుం అమ్మేసి ఉబ్బు తీసుకురానూ?" అన్నాడు కొడుకు.

"టరి ఏచ్చివాడా! చర్చుం అమ్మి ఉబ్బులు తీసుకురావటంలో తెలివి ఏమున్నది? ఆ పని ఎవడైనా చేస్తాడు. నిజంగా తెలివిగలవాడివైతే చర్చుమూ, దాని ఖరీదూ కూడా తీసుకురావాలి.. తెలిసిందా?" అన్నాడు తండ్రి.

కొడుకు కొంచెం కూడా ముందూ వెనకా అలోచించకుండా, "ఒ, అలాగే చేస్తాను. రెపు సాయంకాలం లోపల గొర్రెచర్చుమూ, దాని ఖరీదూ కూడా తెస్తాను, చూసుకో!" అని ప్రధాల్చులు పరికాడు.

మర్మారు ఉదయం పెందలాడే వాడు గొర్రెచర్చుం చుట్టి చంకన పెట్టుకుని

సంతకు బయలుదేరాడు. వాడు సంతలో అడుగు పెట్టుతూండగానే ఎవరో ఎదురై. “గ్రహశేఖ అమృతానికా? ఎంత కిస్తారు?” అని అడిగాడు.

“ఎంత కిచ్చినా నాకు తేలూ, దాని ధరా కూడా కావాలి!” అన్నాడు రైతు కొడుకు.

తేలు కొండామనుకున్నవాడు గట్టిగా నవ్వి, “భలె అలోచనే! ఇటువంటి గొప్ప అలోచన ఇంతవరకు ఎవరికి తట్టలేదు. అయినా నలుగురినీ అదిగి చూడు, ఎవరైనా చర్చం తీసుకోకుండా దాని భరీదు నికిచ్చేస్తారేమో!” అంటూ తన దారిన తాను వెళ్ళాడు.

సంతలో ఎంతోమంది రైతు కొడుకును చర్చం భరీదు అడిగారు. అందరికి వాడు అదే సమాధానం చెప్పాడు. అందరూ వాణి చూసి నవ్వి చర్చం కొనకుండా తమ దారిన వెళ్ళపోయారు.

మిట్టమధ్యాన్నం దాటపోయింది. పొద్దు వాలిపోతున్నది. రైతు కొడుకు తెచ్చిన చర్చం ఇంకా వాడి చంకలోనే ఉన్నది. సంత అంతటా తిరిగి తిరిగి, వాడి కాళ్ళు పడిపోతున్నాయి. వాడు ఒక గుంపు గుమెకూడి ఉన్న చేటికి వచ్చాడు.

ఈ గుంపు నడిమధ్య ఒక విప్రవినేది ఇంద్రజాలం చేస్తున్నాడు. వాడు రైతు కొడుకును చూడగానే, “అబ్బాయి, అతేలు ఒకసారి ఇయ్యి, మంచి వినేదం చూపిస్తాను!” అన్నాడు.

రైతు కొడుకు తన చంకలో ఉన్న చర్చాన్ని విప్రవినేదికి ఇచ్చేకాడు. వాడు ఆ తేలు చుట్టును భూమి మీద నిలబెట్టి దానిపైన తన పైబట్ట కప్పి, అందరినీ చప్పట్లు కొట్టిమన్నాడు. అందరూ చప్పట్లు కొట్టినాక వాడు తన పైబట్టను తీసేకాడు. దానికింద ఒక మామిడిమొక్క ఉన్నది. దానికి ఒక మామిడికాయ కూడా ఉన్నది.

రైతు కొడుకు మొదట ఆశ్చర్య పడ్డాడు. మళ్ళీ తన చర్చాన్ని తన కిచ్చేయ్యమని విప్రవినేదిని అడుగుడా

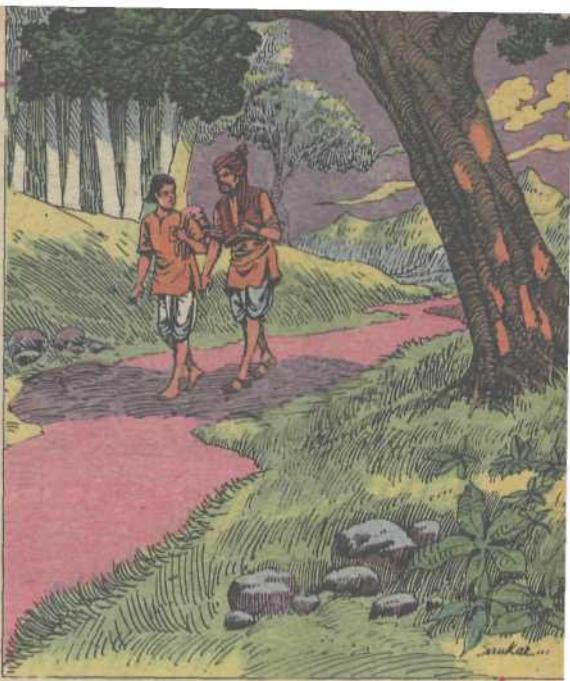
మనుకుంటే వాడు కాస్తా అద్వశ్య
మయాదు.

రైతు కొడుకు కళ్ళనీళ్ళ పర్యంత
మయాదు. వాడు చర్మనీన్ని, దాని ఖరి
దునూ కూడా తెచ్చి ఇస్తానని తండ్రికి
మాట ఇచ్చి ఉన్నాడు. చర్మం ఖరిదు
రాకపోగా, చర్మం కూడా పోయింది. పట్టి
వేతులతో ఇంటికిపోతే తనకు బుద్ధి లెదని
రుజువుతుంది.

ఈ మనేవేదనకు తోడు వాడికి అకలి
కూడా వేష్టున్నది. ఎదురుగా ఉన్న
మామిడిమొక్కుకు కాయ కనిపిస్తున్నది.
దాన్ని తని అయినా అకలి బాధ కొంత
నివారించుకుండా మనుకుని వాడు ఆ
కాయను పట్టితున్నాడు. వెంటనే మామిడి
మొక్క మాయమై గొర్చెర్చుం కని
పించింది.

అంతే చాలు ననుకుని, సంతోషంతో
వాడు ఆ గొర్చెర్చుం చుట్టి చంకన పెట్టు
కుని ఇంటిదారిపట్టాడు. సూర్యాస్తమయం
కాబోతున్నది. దారి నిర్మాను ష్ట్యంగా
ఉన్నది. కొంతదూరం వెళ్ళిపరికి వెనక
సుంచి ఎవరో పిలిచినట్టు వినపడింది.
రైతుకొడుకు తరిగి చూస్తే విప్రవినేది
కనిపించాడు.

విప్రవినేది రైతు కొడుకును కలును
కుని వాడి వెంట నడుస్తూ, “సువు చాలా

బుద్ధిమంతుడివి. నీ కొక్క సలహా చెబు
తాను, దాన్ని మరిచిపోకు!” అన్నాడు.

“ఏమిటిది?” అన్నాడు రైతుకొడుకు.

“దారిలో ఆడవాళ్ళు కనబడితే వాళ్ళను
అప్పాయంగా కుశల ప్రశ్నలు చెయ్యి,”
అన్నాడు విప్రవినేది.

కొంతదూరం నడిచాక దారి చీలింది.
విప్రవినేది రెండో దారిన వెళ్ళిపోయాడు.
రైతు కొడుకు తన గ్రామం వేపు నడుస్తూ
చీకటి పదెసరికి ఒక వాగు వద్దకు
వచ్చాడు. ఆ వాగుకు అంతదూరంలో
ఒక జల్లున్నది. ఆ ఇంట్లో సుంచి ఒక
పదహారెళ్ళ పిల్ల బీండెతో వచ్చి వాగులో
నిట్టు తీసుకుంటున్నది. విప్రవినేది

ఇచ్చిన సలహా జ్ఞాపకం పెట్టుకుని రైతు కొడుకు, "అమ్మాయియా, అంతా కులాసా?" అని అడిగాడు.

"మీరంతా కులాసాయేనా?" అని ఆ అమ్మాయి కూడా అడిగింది.

ఇద్దరూ మాట్లాడుకోవటంలో, ఆ పిల్ల రైతుకొడుకు పాద్ములు నుంచి భోజనం చెయ్యలేదని తెలు సుకున్నది. ఆమె అతన్ని తన ఇంటికి తీసుకుపోయి జొన్న రొప్పలు పెట్టింది. తరవాత అతన్ని గొర్రె తేలు గురించి అడిగింది.

"మా అయ్య దీన్ని అమ్మి దీని ఖరీదూ, చర్చమూ కూడా తీసుకురమ్మన్నాడు. నాకు సాధ్యం కాలేదు!" అన్నాడు రైతు కొడుకు.

"ఇంతేగద! నేను నీకు చర్చమూ, చర్చం యొక్క ఖరీదూ ఇస్తానుందు!" అంటూ ఆ పిల్లవాడి వద్ద గొర్రెతేలు తీసుకుని దాని మీద ఉన్న బోచ్చుంతా కత్తిరించి, తేలూ, బోచ్చు ఖరీదూ కూడా రైతు కొడుక్కు ఇచ్చేసింది.

రైతు కొడుకు పరమానందం చెంది ఆ అమ్మాయితో వస్తానని చెప్పి ఇంటికి వచ్చేశాడు. తన కొడుకు తెచ్చిన చర్చమూ, డబ్బులూ చూసి రైతు సంతోషించి, "నీకి ఉపాయం చెప్పున మనిషి ఎవడురా?" అని అడిగాడు.

"మగమనిషి కాదు, ఆడమనిషి!" అంటూ వాడు జరిగినదంతా తండ్రికి చెప్పాడు.

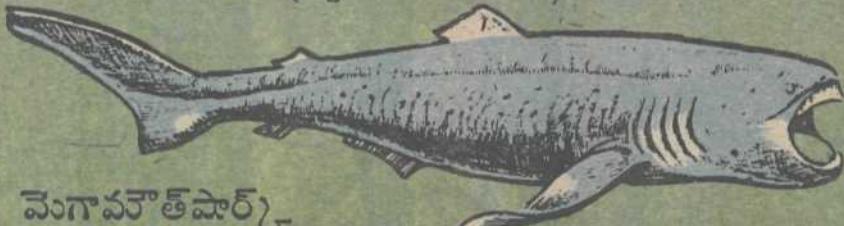
"ఇదేనా నీ తెలివి? అటువంటి అమ్మాయి తటస్థపడితే వెంట తెచ్చుకుని పెళ్ళి చేసుకోరూ? నీకు తెలివితెటలు లెవని నేను మొదటి నుంచి అనుకుంటూనే ఉన్నాను!" అన్నాడు రైతు.

రైతు కొడుకు అప్పటికప్పుడే బయలు దెరి వాగు ఉన్నచోటికి వెళ్ళి, ఆ అమ్మాయితో, "నన్ను పెళ్ళాడతావా?" అని అడిగాడు. ఆ అమ్మాయి నవ్వి, వాణ్ణి పెళ్ళాడఱానికి ఒప్పుకుని రైతు ఇంటికి వచ్చేసింది. రైతు వాళ్ళాడ్రరికి గొప్పగా వెళ్ళి చేసేశాడు.

పక్కలు-జంతువులు:

ఆమెరికా నాచికా సరికోదన సంస్థ 1876 వ సంవత్సరంలో ఒక వింక సొర్ పార్క్ (షార్క్) చేపను కషుగొన్నది. ఈ చేప నోట్లో ఏదు వరుసలలో సూడుల్లాంటి వచ్చు ఉన్నాయి. 4.42 మీటర్ల పొడవు, 748 కిలోగ్రామ్లు. బధపూ గలిగిన ఈ చేపను ముగాహాకపార్క్ (పెద్ద నోరు గం సొరచేప) అని పిలువసాగారు.

మెగాపోతెపార్క్

గుడ్డగూబ చెవులు

కొన్ని రకాల గుడ్డగూబిలకు తల మీద చెవుల్లాగా కనిపించేవి చెవులు కావు. అపి కేవలం ఈకయ మాత్రమే. అనమైన చెవులు తలకు ఇర్చువైపులా పక్కల్లో, ఈకల లోపల బయటకు కనిపించ కుండా ఉంటాయి!

ప్రపంచంలో అంతిమ రిస్టర్యూన్ గట్టింగ్ లాయ లాండర్లో ఉన్నది. 180 మీల్లి మీటర్ల పొడవైన రెక్కులతో 3.2 మీల్లి మీటర్ల శరీరం కలిగి ఉన్నది బ్లాగమ్మింగ్.

బుల్లిగబ్బిలం

కొత్తబి!

SUPER FRESH

Breathtaking fragrance
of mountain flowers

SUPER FRESH

ఈ రోజును సూపర్ ఫ్రెష్ రోజుగా చేసుకోండి

కొండల్లోయల పుష్టాల పరిమళంతో

సూపర్ ఫ్రెష్ సహజమైన వాయిదించే సుఖానుభూతిని
పెట్టార్చి సుగంధ తరిక క్రొంగల్ నుచ్చి, మిచ్చాన్ని ముగ్గుక్కాన్ని
పెట్టార్చి మితు ల్యాపొన్ని కనిశుంది.
అందుకే క్రెట్రా బాచారున్ని జఱుకోంది,
ఈ రోజును సూపర్ ఫ్రెష్ రోజుగా తిర్చుకోండి.

పోటీ వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు
ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1986 అగస్టు నెల సంవికలో ప్రకటింపబడును.

A. V. Rangaiah

★ ఈ పోటీలకు నందైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకు నంబంధం ఉండాలి.) ★ జూన్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాట చేరాలి. ★ మాకు దేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకాట్టుపైన రాశి, ఈ అద్రసుకు పంపాలి: - చందులు పోతో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాస-26

A. V. Rangaiah

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోతో: పూల తేటకా పాపా! రెండవ పోతో: బ్రతుకు వెటక తాతా!!

వంపివవాదు: రాయప్రోలు వశ్వవ్రషద్, కులాచేరా, కోరప్పు, బిస్కా.

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాళర్లోగా పంపబడుతుంది.

మీకు తెలుసా? సమాధానాలు

1. సిరియారాజుభాషి రహస్యాన్
2. పట్టంద్ కెటర్స్‌ఎర్
3. క్రిస్తియానియా
4. చెర్కెర్జు
5. ఆర్-ఎస్ రావ్

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

మిరాయిల ముప్పరాజు
పాలతో వినోదం కల్పించాడు

కారమిల్

ప్రేషమైన వీగడపాలు, మరియు
బంగారపు రంగు కేరమల్, హైరీవ్
ఈస్ నోరూరింబె, మె క్రన్ని పొల
మిరాయిలతో, వాటని కావలసిన
రీతిలో చేరింది.

కారమిల్ రాబో బ్యాక్స్ మార్కెట్:

కాయిల్స్ - ల్యామ్ - కాలెచ్ ఎస్ట్ య్యూ
కోనెట్ - ఎచ్
ఎస్ట్ య్యూ - కోనెట్ గ్రిమ్
ల్ఫ్స్ మ్యూ - గ్లూస్ బ్యాక్స్ లాస్

70 సుంవత్సరాలకుపైగా
మిరాయిలలో
మొత్తమొదటి శేరు

చిరునమ్మలు తెస్తంది
పుపులూరించే ట్రింకా!

ట్రింకా ప్రాగండి. పుల్లపులగా చూడగానే
కాగాలనిపించే మధుర దుషి! అకరణీయమైన
గొపుల నిండా వల్లపులగా శగరే ముఖ. క్లార్లో
శయార్! ట్రింకా - అందరూ ఇష్టపడే పొనీయం.
ప్రతి సిసాతో 50 గ్రాముల పొనీయం.
ప్రతి పొయ్యకెల్పతో 6 గ్రాముల పొనీయం.

పదు గొప్ప రుచులు:
ఆరెంజ్, లెపున్, పైనాపిల్,
కోలా, ప్రూట్ పంచ.

ట్రింకా
రుచిలో అన్నిచేక్కన్న మిస్తు!

EPC ఎంస్ ప్రాథమిక్ కం.(భందియా)
రిమిట్ల్

CLARION/B/CP/14/193 TEL

చందులు

విజ్ఞాన వినేదాలు విరజివేస్తే మాసప్రతిక

- * చందులు మన పురాణ, సాహిత్య రత్నాలను క్రమ పద్ధతిలో అందిస్తుంది.
- * నువిశాల దృక్ప్రథంతో, ప్రపంచ సాహిత్యంలోని అద్భుత కావ్యగాథలను నులభమైన భాషలో తెలియజేస్తుంది.
- * నున్నతహస్యం, విజ్ఞాన వినేదాత్మకమైన చక్కని కథలతో పారకులను ఆకట్టుకుంటుంది.
- * మన పురాణగాథలను సాధికారంగా అందజేస్తుంది.
- * వినేదాత్మకమైన కబుర్లతో, లోకజ్ఞానం కలిగించే శీర్షికలతో చదువరులను అలరిస్తుంది, చందులు.
- * చందులు మీ జీవితాలలోనేకాదు, మీ బంధుమిత్రుల జీవితాలలోనూ నిర్మాణాత్మకమైన పాత్ర వహించగలదు. మీ ప్రియ మిత్రులకు చందులును బహుకరించండి.

బాలల కోసం ఉద్దేశింపబడిన చందులు, పారకులు యువహృదయాలతో పెలగాందధానికి దోషాదం చేస్తుంది.

ఈ పదమూడు భాషలలో ఏ భాషలోనైనా చందులు చందాదారులుగా చేరండి :

కెలుగు, తమిళం, హిందీ, ఇంగ్లీషు, అస్సమీ, చెంగాలీ, గుజరాతీ, కన్నడం, మలయాళం, మరాఠీ, ఒరియా, వంజాఫీ, నంస్కారం.

సంవత్సర పండా : రూ. 30-00.

ఏ భాష చందులు కావాలో తెలియజేస్తూ మీరు చంద పంపవలసిన చిరునామా :

డాల్టన్ ఏజనీస్

చందులు బిల్లింగ్స్

వదపళని, మద్రాసు-600 026.

Hey kids !
A special biscuit is coming your way...

Ampro Candy Bisk

It's new!
It's different! It tastes like sugar candy!

Quiz No.1 (Cut and keep)

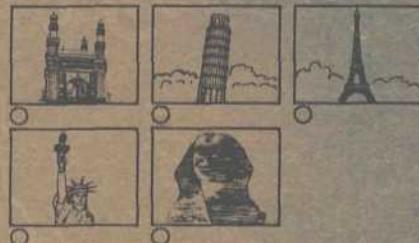
Do you know:

1. How high is Eiffel Tower?
2. Which country gifted Statue of Liberty to America?
3. The sphinx has a human head and an animal's body. Which animal's?
4. Who built the Charminar?
5. How much does the Leaning Tower of Pisa lean?

Answers:

1. 984 ft (300 mts) 2. France
3. Lion 4. Mohamed Quli Kukub Shah
5. 17 ft (5.2 mts) from the perpendicular

Identify these landmarks:

1. Eiffel Tower 2. Statue of Liberty 3. Sphinx
4. Charminar 5. Leaning Tower of Pisa

ampro® **Candy Bisks**

Delightfully different...
deliciously familiar !

“అమ్మా, ఇంకో రస్సు ప్యాకెట్ తెరవ్వా!”

ఉత్సాహంజరుచిబలే మజ్జా!

రస్సు

ఫూరుటిఎల్స్ ఆష్ట్రోకిటిపా లెమ్మీడ్రిప్పుట్లన్స్
న్యూఫ్లోర్స్ ట్రైప్లెక్స్ కాస్ట్ముంబ్లేస్

